

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

FAKULTA PRÁVNICKÁ

Katedra pracovního práva a práva sociálního zabezpečení

DIPLOMOVÁ PRÁCE

Profesionální sportovec z pohledu pracovního práva

Plzeň 2020

Martin Šedivý

ZÁPADOČESKÁ UNIVERZITA V PLZNI

Fakulta právnická

Akademický rok: 2019/2020

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(projektu, uměleckého díla, uměleckého výkonu)

Jméno a příjmení: **Martin ŠEDIVÝ**
Osobní číslo: **R15M0294P**
Studijní program: **M6805 Právo a právní věda**
Studijní obor: **Právo**
Téma práce: **Profesionální sportovec z pohledu pracovního práva**
Zadávající katedra: **Katedra pracovního práva a práva sociálního zabezpečení**

Zásady pro vypracování

1. Úvod
2. Nastínění pojmu sportovní právo
3. Vymezení profesionálního sportovce
4. Postavení sportovce z hlediska pracovního práva
5. Porovnání české právní úpravy se zahraniční
6. Práva a povinnosti vyplývající ze smlouvy
7. Závěr
8. Judikatura zabývající se danou problematikou

Rozsah diplomové práce:
Rozsah grafických prací:
Forma zpracování diplomové práce: **tištěná**

Seznam doporučené literatury:

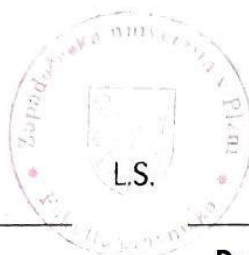
- Čorba, Josef. Otázky sportovního práva
- Hamerník, Pavel. Sportovní právo. Hledání rovnováhy mezi specifickou sportovní úpravou a platným právem
- Hamerník, Pavel. Sportovní právo s mezinárodním prvkem
- Králík, Michal. Právo ve sportu
- Kubiček, Jiří. Sport a právo
- Kuklík, Jan. Sportovní právo
- Pichrt, Jan. Sport a (nejen) pracovní právo
- Sluka, Tomáš. Profesionální sportovec: Právní a ekonomické aspekty
- Topinka, Jiří. Občanská sdružení ve sportu

Vedoucí diplomové práce: **Mgr. Michal Dittrich**
Katedra pracovního práva a práva sociálního zabezpečení

Datum zadání diplomové práce: **7. listopadu 2018**
Termín odevzdání diplomové práce: **31. března 2020**

Doc. JUDr. Jan Pauly, CSc.
děkan

Doc. JUDr. Jarmila Pavlátová, CSc.
vedoucí katedry

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci na téma „Profesionální sportovec z pohledu pracovního práva“ zpracoval samostatně a za použití uvedené literatury a pramenů.

V Plzni dne 12. dubna 2020

.....

Podpis

PODĚKOVÁNÍ:

Rád bych tímto poděkoval vedoucímu své práce, panu Mgr. Michalu Dittrichovi, Ph.D., a to především za odborné vedení a cenné podněty.

Obsah

1 Úvod	7
2 Nastínění pojmu sportovní právo	9
2.1 Pojem sport	9
2.2 Sportovní právo	10
3 Vymezení profesionálního sportovce	12
3.1 Mladiství sportovci	13
4 Postavení sportovce z hlediska pracovního práva	16
4.1 Sportovec jako zaměstnanec	16
4.1.1 Závislá práce	17
4.1.2 Problematická ustanovení Zákoníku práce	19
4.2 Sportovec jako podnikatel	20
4.3 Závěrem	25
5 Porovnání české právní úpravy se zahraniční	27
5.1 Dánsko	28
5.2 Francie	29
5.2.1 Pracovní smlouva ve Francii	30
5.2.2 Code du sport	30
5.3 Slovensko	31
5.4 Bílá kniha o sportu	33
6 Práva a povinnosti vyplývající ze smlouvy	34
6.1 Práva a povinnosti sportovce	35
6.2 Práva a povinnosti klubu	36
6.3 Odměna profesionálního sportovce	37
6.4 Pojištění sportovce	38
6.5 Agent sportovce	40
6.5.1 Agenti v ledním hokeji	41
6.5.2 Agenti ve fotbale	42
6.5.3 Odměna agentů	43
6.6 Problematika daně z příjmu	44
7 Judikatura	47
7.1 Případ Walrave	47
7.2 Případ Bosman	48
7.2.1 Dopad na českou úpravu	50
7.3 Případ Steaua Bukurešť	51
8 Závěr	56
Summary	58
Zdroje	59

1 Úvod

Téma profesionálního sportovce z pohledu pracovního práva a s ním spojenou problematiku jsem se rozhodl vypracovat především proto, že dle mého názoru v České republice není dostatečně upraveno. Sport jako takový je bezpochyby mezinárodním fenoménem. Asi jen těžko bychom hledali podobnou činnost, která je schopna propojit lidi napříč celým světem a kterou zároveň lidé napříč světem vykonávají. Popularita tohoto fenoménu je rok od roku stále větší, přibývá aktivních sportovců, mediálního zájmu, přenosů vysílaných prostřednictvím televize či internetu, a tím pádem je do sportu také investováno stále více finančních prostředků. Na tento neustávající nárůst pozornosti je potřeba adekvátně reagovat, a to především vydáním takové zákonné úpravy, která zvládne nejen profesionální sportovce, ale i sport jako takový kvalitně, a především srozumitelně regulovat. Sportovní činnost jako taková je totiž činností velice složitou a do značné míry neupravenou.

Zřejmě to vychází i z toho faktu, že pojmy jako právo a sport si ještě před pár lety málokdo uměl představit pohromadě a hovořit například o oblasti sportovního práva znělo téměř jako nonsens. Nicméně doba pokročila a aktuální regulace sportu je potřeba. Na tomto místě je třeba konstatovat, že svět, především Evropa, České republice zase jednou „utíká“. Zatímco drtivá většina států se snaží tuto problematiku řešit, a to především skrze vydávání zákonů či alespoň opatření k tomu určených, v tuzemském právu stále můžeme hovořit o téměř nulové úpravě, která je příčinou oné zmíněné složitosti sportovní činnosti.

Profesionálních sportovců, tj. lidí, kteří se živí výkonem sportovní činnosti, je dnes nepřeberné množství. Sport je jejich profesí, leč neupravenou. To, že většina nezainteresovaných lidí neví, jak je to s právním postavením sportovců, zřejmě problémem není. Nicméně fakt, že sami sportovci mnohdy nevědí, jak na tom vlastně jsou, je naopak značným problémem. Tím, že výkon sportovní činnosti nemá svou vlastní úpravu, se dostáváme do mnoha alternativních řešení, která by teoreticky bylo možné aplikovat, avšak prakticky se téměř vždy nějaký, ač sebemenší, problém najde.

Zdali je správné nahlížet na sportovce jako na zaměstnance, podnikatele či snad osoby samostatně výdělečně činné, to je otázka, na kterou bych se rád pomocí této práce pokusil odpovědět. A jestliže u nás tedy existuje z důvodu nedostatečné

úpravy vícero pohledů na sportovce, v čem se tyto pohledy liší, jaké jsou jejich silné a slabé stránky, jejich přednosti a úskalí.

Věřím, že pomocí komparace se zahraniční – propracovanější úpravou, lze dosáhnout jistého porozumění dané problematice, a například i inspirací v těchto úpravách lze dojít ke zjednodušení, a především zakotvení úpravy naší.

Ze všeho výše uvedeného vyplývá, že tato práce bude spíše teoretického rázu, pokusí se alespoň trochu objasnit a vysvětlit současné postavení profesionálních sportovců u nás, a třeba i přinést nový pohled na věc a jistou naději na lepší zítřky do budoucna. K tomu kromě již zmíněné zahraniční úpravy jistě poslouží i judikatura zabývající se danou problematikou, protože když je něco natolik populární jako právě sport, je samozřejmé, že kromě spousty zájmu a radosti s sebou přináší i spoustu sporů a starostí, které se mnohdy dostanou až nad rámec dané země a musejí být řešeny nadnárodně.

2 Nastínění pojmu sportovní právo

2.1 Pojem sport

Je-li položena otázka o disciplíně sportovního práva jako takového, je jistě nasnadě si nejprve definovat, co se vlastně rozumí pojmem sport. Na otázku, co je sportem, pak nejspíše stovka lidí přinese sto zcela odlišných odpovědí. Každý z nich bude pravděpodobně souhlasit s tím, že fotbal, hokej, tenis a další podobné hry jsou zcela bezpochyby sportem. Co ale například takové šachy nebo šipky? Je možné i o těchto hrách hovořit jako o sportech, nebo je zde nutné zachovat označení hra?

„Pojmem „sport“ je obvykle jak v odborné, tak v laické komunikaci označována převážně pohybová tělesná aktivita provozovaná s náradím, vybavením či bez něj podle určitých pravidel a zvyklostí.“¹ Z této definice by vyplývalo, že sport je opravdu nutně fyzický, a pro hry typu šachy či šipky v něm není místo. Koneckonců v zahraničí se mnohdy vyskytují takové případy, že pojem sport bývá používán jako synonymum ke spojení vyjadřující výlučně fyzickou činnost, např. tělesná kultura.² Dá se ale namítat, že stejně jako fotbal či hokej, i právě třeba šachy mají své soutěže, mistrovství a snaží se prosadit jako olympijský sport. I z toho důvodu autor definice dodává, že „lze zcela oprávněně namítnout, že mnohahodinová partie šachu určitě nebude vyžadovat jen duševní úsilí.“³

Sport jako takový se pak neustále vyvíjí. Hlavním kritériem pro úspěch či neúspěch daného sportu je vždy divácká přízeň a mediální zájem. Především proto jsou podmínky a pravidla napříč všemi sporty mnohdy inovovány a měněny. V návaznosti na stále rostoucí popularitu tohoto fenoménu pak je třeba začít brát v potaz nově se formující odvětví práva, a sice právo sportovní.

---

¹ MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. s. 1. ISBN 978-80-7400-744-6.

² ČORBA, Jozef. *Otázky sportovního práva*. Praha: Ústav státu a práva AV ČR, 2008. s. 9-10. ISBN 978-80-904024-1-6.

³ MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. s. 1. ISBN 978-80-7400-744-6.

2.2 Sportovní právo

Jak již bylo zmíněno v úvodu této práce, pojem sportovní právo je pojmem tak neurčitým a do jisté míry nedefinovatelným, že není možné jej objasnit v jedné jediné kapitole. Existují zde samozřejmě jisté definiční snahy, např. Pavel Hamerník se domnívá, že „jde o neostrou hranici mezi sportem a právem, která se mění podobně jako tvar písčitého mořského břehu při přílivu a odlivu.“⁴ Avšak i skutečnost, že sport se neustále vyvíjí a neustále vznikají nové disciplíny, do velké míry ztěžuje možnost jakkoliv ucelit a zakotvit jeho řádnou, a především funkční regulaci.⁵

Do dnešního dne tak není zcela jasné, zda disciplína sportovního práva jako takového existuje, nebo je stále řazeno pod příbuzné kategorie. Co se týká například studia, nemá prozatím sportovní právo přílišné zakotvení a studovat se dá spíše v rámci volitelných předmětů, případně navazujících studií.⁶

Pravdou ale zcela bezpochyby zůstává, že v posledních letech je právo spjaté se sportem stále více a stejně tak rostou i požadavky na jeho regulaci a úpravu. Je proto více než pravděpodobné, že v nepříliš daleké budoucnosti bude na sportovní právo nahlíženo jako na zcela rovnoprávný obor vzhledem k ostatním všeobecně uznávaným, a do jisté míry tradičnějším, právním oborům.

Prozatím je nutné tento nevyřešený spor o existenci či neexistenci sportovního práva ponechat stranou a pro účely této práce přijmout to, že zde v současné době existuje jisté propojení sportu a práva, dvou na první pohled nepříliš souvisejících témat, a že v důsledku tohoto propojení hovoříme o právu zabývající se sportovní problematikou, tj. sportovním právem. V případě snahy stanovit rozsah tohoto práva pak nezbyvá než uznat, že se jedná o jakýsi průřez téměř všemi právními obory.

Sportovní právo primárně zcela určitě upravuje samotná pravidla daných sportů, zabývá se fungováním jednotlivých soutěží či turnajů a reguluje jejich fungování. V sekundárním pojetí je však nalézána škála mnohem širší. Namísto sportu jako celku je možno zaměřit se na sportovce jakožto fyzickou osobu. Tato osoba se sportem žije, tudíž z něj zcela logicky musí také odvádět státu náležité

---

⁴ HAMERNÍK, Pavel. *Sportovní právo. Hledání rovnováhy mezi specifickou sportovní úpravou a platným právem*. Praha: Ústav státu a práva AV ČR, 2012. s. 6. ISBN 978-80-87439-07-4.

⁵ KRÁLÍK, Michal. *Právo ve sportu*. Praha: C.H. Beck, 2001. Populárně odborné příručky. s.56. ISBN 80-717-9532-1.

⁶ KUKLÍK, Jan. *Sportovní právo*. Praha: Auditorium, 2012. Populárně odborné příručky. s. 11-18. ISBN 978-80-87284-28-5.

daně. Nepochybně také odpovídá za své činy během výkonu sportu, tudíž dojde-li například ke zranění protihráče, je třeba hovořit o určité odpovědnosti za toto způsobené zranění a s ním související újmu. Dále je potřeba určit základní práva a povinnosti každého sportovce. Samozřejmě se nabízí otázka, jestli například fotbalový hráč, jenž se zdá býti zaměstnancem klubu, najde své postavení v klasickém zákoníku práce. V neposlední řadě je třeba zmínit, že drtivá většina profesionálních sportovců dnes má své agenty, kteří jejich jménem jednají s případnými zájemci o jejich služby, či například sponzory. I tento, velmi specifický vztah, sportovec – agent, je třeba regulovat a do značné míry přihlížet právě k postavení obou stran na poli sportu. Proto je i zde potřeba úprava speciální neboli, dá se říci, sportovně-právní.

Sportovní právo jako takové je navíc třeba vnímat nadnárodně. Při současné popularitě sportu a jeho neustále rostoucí tendenci je stále více typická situace, kdy hráč jednoho státu odchází za svou „prací“ do zahraničí. Může tak docházet ke střetům jistých právních úprav, které má sportovní právo za úkol co nejvíce umazávat a nacházet tak řešení těchto situací. Zatímco Česká republika sportovní právo stále příliš nevnímá, a tak nějak i přehlíží, v zahraničí je jeho význam podstatně větší.

3 Vymezení profesionálního sportovce

V případě zaměření čistě na fyzickou osobu jako takovou, která vykonává určitý sport, a tudíž může být nazývána sportovcem, rozlišujeme tři základní kategorie, do kterých můžeme takovéto osoby zařadit. Jedná se samozřejmě o kategorie, nebo též úrovně, rekreační, výkonnostní a profesionální,⁷ veřejností mnohdy též nahlíženo jednodušeji jako úroveň amatérskou, poloprofesionální a profesionální.

Rekreační úroveň je samozřejmě nejzákladnější pojetí sportu a jeho obsahu. Patří sem například prosté běhání (např. za účelem zlepšení fyzické kondice), jízda na kole nebo lyžování na veřejně přístupném svahu. Nejedná se zde o žádné soutěžení, účast na závodech či výkon daného sportu za odměnu.

Výkonnostní úroveň je jakýsi mezistupeň mezi sportem vykonávaným čistě pro zábavu a potěšení z něj a sportem za účelem zisku, ideálně pak samozřejmě přímo obživy. Jedná se o ty sportovce, kteří jsou členy nějakého klubu či spolku s cílem sdružení právě takovýchto osob se zájmem o daný sport. Pravidelně se účastní sportovních akcí, tréninků, zápasů či turnajů, avšak náklady, které je nutno vynaložit na tyto akce, hradí zpravidla z vlastních peněz bez jejich návratu v podobě odměn, výher či platu. K této sportovní činnosti jsou tak osoby zabývající se výkonnostní úrovní sportu nuceni mít ještě trvalé zaměstnání jako hlavní zdroj svých příjmů.

Profesionální sportovci jsou pak zcela logicky takoví, kteří mají sport jako zdroj své obživy, jedná se o jejich hlavní příjem a vykonávají ho zpravidla na základě smlouvy. V takovémto případě je pak důležité rozlišit profesionální sportovce vykonávající kolektivní sport (fotbal, hokej, házená aj.), kde de facto za sportovce rozhoduje někdo jiný, tj. určuje mu kdy trénovat, kterých zápasů či soutěží se účastnit atp., od profesionálních sportovců vykonávajících sport individuálního rázu (tenis, stolní tenis, badminton aj.), kde tato volba je na samotném hráči, který se tedy sám rozhoduje, kdy je čas na trénink, zápas či například odpočinek.⁸

---

⁷ MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. s. 2. ISBN 978-80-7400-744-6.

⁸ SLUKA, Tomáš. *Profesionální sportovec: (právní a ekonomické aspekty)*. Praha: Havlíček Brain Team, 2007. Populárně odborné příručky. s. 70. ISBN 80-903-6095-5.

3.1 Mladiství sportovci

Než bude objasněna problematika profesionálního sportovce jako takového, jistě stojí za to se krátce pozastavit nad problematikou mladistvých. Ti, jelikož nedosáhli osmnáctého roku života, mají svou úpravu zcela odlišnou. I u nich je hlavním úskalím nedostatečná úprava a opora v zákoně na národní úrovni, a proto jako hlavní zdroj regulací v tomto směru fungují mezinárodní normy, které jsou do našeho řádu přejaty skrze článek 10 Ústavy.⁹ Za hlavní takovýto zdroj je považována Úmluva o právech dítěte (OSN), která byla v našem státě vyhlášena prostřednictvím sdělení Ministerstva zahraničních věcí České a Slovenské Federativní republiky č. 104/1991 Sb., včetně opčních protokolů, ve znění sdělení č. 41/2010 Sb. m. s.¹⁰ Jako příklad takovýchto práv:

- právo nebýt diskriminován,
- právo na vhodné vedení a zaměření,
- právo na odpočinek,
- právo před vykořisťováním,
- právo využívat rehabilitační péči.¹¹

Tato práva by měla být dětem garantována; na jejich dodržování dohlíží primárně nejen stát, ale především také sportovní klub, jehož je dítě členem.¹² Důležité je také uvědomit si, že ač v mnoha ohledech za dítě rozhoduje jeho zákonný zástupce, tj. zpravidla rodič, co se sportu týká, má dítě právo, stejně jako každý jiný, se svobodně rozhodnout, kterým sportem se chce zabývat, a má právo se jím zabývat na úrovni, na jaké je schopno.¹³ V reálném životě mnohdy dochází ke tlaku ze strany rodičů, který nejen že vede většinou ke znechucení mladistvého sportovce, ale také je v rozporu s právě již zmíněnou Úmluvou. Mnohdy ani veřejnost o této úmluvě neví a řídí se čistě například vnitřními předpisy daného

---

⁹ MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. s. 29. ISBN 978-80-7400-744-6.

¹⁰ Tamtéž.

¹¹ Úmluva o právech dítěte ze dne 20. 11. 1989.

¹² *Vrcholový sport a práva dětí* [online]. Velké Meziříčí: JUDr. Pavel Zacha, 2017 [cit. 2020-03-03]. Dostupné z: <https://www.kameveda.com/cs/dite-a-pravo/sportovni-pravo/123-sport-zakladni-prava-a-svobody-deti-z-hlediska-dokumentu-osn#>

¹³ MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. s. 29. ISBN 978-80-7400-744-6.

klubu, které sice mohou být pro jeho členy závazné (například placení příspěvků), ale nikdy nesmí být v rozporu s jakýmkoliv mezinárodním dokumentem vyšší síly.¹⁴

V dnešní době, kdy je sport natolik populární, se v nemálo případech stává i to, že sportovec již před dovršením osmnáctého roku života dokáže svůj obor vykonávat na takové úrovni, aby se mohl měřit s nejlepšími. To ovšem přináší nejednu komplikaci.

Mladistvý jako podnikatel

Situace pro mladistvého podnikatele je v naší úpravě kupodivu přívětivá. Po dovršení šestnáctého roku života může sám sportovec nebo jeho zákonný zástupce podat návrh k soudu na emancipaci, tj. přiznání práv nezletilému v plném rozsahu.¹⁵ Soud takovému návrhu v těchto případech zpravidla vyhoví, neboť je-li mladistvý sportovec natolik úspěšný, že je schopen zabývat se sportem na té nejvyšší úrovni, pak je jistě schopen se tímto sportem také uživit. Sportovní kluby by pak již měly být schopny se o svého nového svěřence postarat, a to zejména co se týká úpravy zdravotní způsobilosti pro výkon jeho činnosti.¹⁶

Mladistvý jako zaměstnanec

Základním nosným kamenem pro posouzení mladistvého sportovce jako zaměstnance bude jistě zákon o zaměstnanosti, který stanovuje, že děti mladší patnácti let věku, případně starší, které však souběžně nedokončily základní školní docházku, smějí vykonávat činnosti kulturní, uměleckou, sportovní a reklamní.¹⁷ Pro výkon ovšem potřebují povolení. Povolení zabývat se nějakou z těchto činností – v tomto případě sportovní, vydává na žádost zákonného zástupce příslušný úřad práce vzhledem k trvalému bydlišti dítěte.¹⁸ Z tohoto hlediska se zdá býti zaměstnanecký výkon sportovní činnosti pro mladistvého uskutečnitelný, avšak najdeme zde i problematická ustanovení zákoníku práce, se kterými by se takový výkon jen stěží slučoval. Jedná se například o povinnou přestávku v práci pro

---

¹⁴ DAVID, P. *Sport a práva dětí*. Revue Olympique, AIESEP Newsletter, 1999, č. 64, s. 3.

¹⁵ Zákon č. 89/2012 Sb., Nový občanský zákoník.

¹⁶ MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. s. 29. ISBN 978-80-7400-744-6.

¹⁷ Zákon č. 435/2004 Sb., Zákon o zaměstnanosti.

¹⁸ BĚLINA, Miroslav. *Pracovní právo*. 5., dopl. a podstatně přeprac. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2012. Beckovy právnické učebnice. s. 545. ISBN 978-80-7400-405-6.

mladistvého po čtyřech a půl hodinách výkonu práce, či povinnost poskytnout mu nepřetržitý odpočinek v době 48 hodin každý týden.¹⁹ Vzhledem k těmto důvodům se naopak výkon této činnosti v zaměstnaneckém směru jeví více problematický než například právě emancipovaný podnikatelský směr, který se de facto s žádným problémem neseťkává.

---

¹⁹ Zákon č. 262/2006 Sb., Zákoník práce.

4 Postavení sportovce z hlediska pracovního práva

Jak již bylo řečeno výše, aby bylo možné se řádně zabývat postavením osoby sportovce na poli pracovního práva, je třeba nejprve určit o vyznavače, jakého konkrétního sportu se jedná. Základním dělením je samozřejmě také již zmíněný sport kolektivní a sport individuální. Je sice pravdou, že naprostá většina sportovců v dnešní době vystupuje jako osoba samostatně výdělečně činná (mnohdy jim to jejich smlouva ani nijak jinak neumožňuje), že se však bude jednat o dvě zcela odlišné roviny je na první pohled patrné už z pouhého pohledu například na výsledek zápasu.

Zatímco výsledek individuálních sportů, například tenisu, je totiž zpravidla uváděn i se jmény aktérů tohoto zápasu (Šátral – Lehečka 2:6, 6:4, 1:6),²⁰ tak výsledky zápasů kolektivních sportů jsou uváděny výhradně pod jmény klubů, za které daní hráči hrají (Slavia – Sparta 1:1)²¹. Na profesionální sportovce jako takové tak může být vztaženo vícero postavení, resp. mohou splňovat nebo se alespoň blížit splnění znaků vícero statusů právě v závislosti na tom, jaký konkrétní sport vykonávají. Zejména se pochopitelně jedná o již avizovaný status zaměstnance dle zákoníku práce,²² a o status podnikatele dle občanského zákoníku.²³

4.1 Sportovec jako zaměstnanec

Příkladem typickým zejména pro sporty kolektivního rázu je postavení sportovce jakožto zaměstnance klubu, za který hraje. Dříve byla myšlenka sportovce – zaměstnance přijímána spíše negativně a v praxi se ani v příliš případech nevyskytovala, přece jen zní na první pohled nepřilíš reálné podřadit „kopání do míče“ pod Zákoník práce (tj. zákon 262/2006 Sb.), avšak v dnešní době už tento vztah (zaměstnavatel – zaměstnanec; klub – sportovec) není nic neobvyklého a je tak možné se s ním setkávat stále častěji.²⁴ Postavení sportovce

²⁰ Prostějov Challenger ze dne 3. 6. 2019

²¹ Česká Fortuna liga, 24. kolo ze dne 8. 3. 2020

²² Zákon č. 262/2006 Sb., Zákoník práce.

²³ Zákon č. 89/2012 Sb., Nový občanský zákoník.

²⁴ JURKA, Helena. *Právní úprava profesionálního sportu v České republice a zahraničí*. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Právo prakticky. s. 74. ISBN 978-80-7552-883-4.

jakožto zaměstnance se dere postupně na světlo světa, a má jistě potenciál vystřídat doposud praktikované postavení osob samostatně výdělečně činných, které, leč má své nezpochybnitelné výhody, je vzhledem k evropskému pojetí sportovců poněkud zpátečnické.

O možnosti nahlížet na sportovce jako na zaměstnance přesvědčuje i prosté porovnání běžné činnosti takovéto osoby s definicí závislé práce. Je sice velmi obtížné, aby sportovec do detailu naplnil všechna ustanovení, nicméně při drobné legislativní úpravě, nebo alespoň drobné výjimce pro sportovce, to není nic, co by bylo absolutně nereálné. Hned §1 Zákoníku práce říká „*Tento zákon upravuje právní vztahy vznikající při výkonu závislé práce mezi zaměstnanci a zaměstnavateli; tyto vztahy jsou vztahy pracovněprávními.*“²⁵ Samotné vymezení závislé práce jako takové pak stanovuje paragraf následující (2), a to v obou svých odstavcích.

4.1.1 Závislá práce

- (1) *Závislou prací je práce, která je vykonávána ve vztahu nadřízenosti zaměstnavatele a podřízenosti zaměstnance, jménem zaměstnavatele, podle pokynů zaměstnavatele a zaměstnanec ji pro zaměstnavatele vykonává osobně.*
- (2) *Závislá práce musí být vykonávána za mzdu, plat nebo odměnu za práci, na náklady a odpovědnost zaměstnavatele, v pracovní době na pracovišti zaměstnavatele, popřípadě na jiném dohodnutém místě.*²⁶

Pokud chce být tedy na profesionálního sportovce nahlíženo jako na zaměstnance, je pochopitelné, že musí v současné úpravě být splněny všechny požadavky pro závislou práci, které zákoník ukládá.

Vztah nadřízenosti a podřízenosti

První podmínkou je vztah nadřízenosti a podřízenosti, resp. samozřejmě nadřízenosti zaměstnavatele, v tomto případě zpravidla sportovního klubu nebo obdobné organizace, vůči zaměstnanci, tj. profesionálnímu sportovci. Naplnění této

---

²⁵ Zákon č. 262/2006 Sb., Zákoník práce.

²⁶ Tamtéž.

podmínky je možné zpravidla spatřovat ve smlouvě, která je mezi hráčem a klubem uzavírána. Velmi často zde totiž bývá striktní omezení mnohých hráčových volnočasových aktivit (více v kapitole o smlouvách), které by mohly vést k omezení jeho schopnosti sportovní činnost vykonávat. Z toho je jasně patrný vztah nadřízenosti a podřízenosti, a tato podmínka může tudíž býti považována za splněnou.

Jménem zaměstnavatele a podle pokynů zaměstnavatele

Opět typický příklad pro kolektivní sporty. Právě v nich totiž sportovec nereprezentuje sám sebe a své jméno, nýbrž svůj klub. Všude je prezentován výsledek klubu, za nějž právě jednotliví sportovci hrají a svou činnost vykonávají. Je to právě klub, který do sportovní činnosti svých hráčů vkládá finanční prostředky. Hráči jsou přitom omezeni právě jen na tyto vložené prostředky – není zde pro ně možnost jiného příjmu. Stejně tak k soutěžním zápasům nastupují zpravidla ve stejných dresech nesoucí název klubu, jež reprezentují, případně sponzory aj. Zkrátka kolektivní sport je dozajista vykonáván jménem zaměstnavatele, nikoliv jednotlivých hráčů tento sport vykonávajících.

Osobní výkon

Osobní výkon je nutností každého profesionálního sportovce. Koneckonců právě úspěch či neúspěch týmu jako takového je determinován právě jednotlivými kvalitami hráčů a jejich osobním přínosem na každém konkrétním zápase. Jsou to právě schopnosti hráče, na jejichž základě je klubem přijímán a na jejichž základě je mu v takovémto klubu vystavena hráčská smlouva. Lze si jen stěží představit situaci, kdy kterýkoliv klub bude do hráče investovat nemalé množství peněz, a následně se smíří s tím, že hráč za sebe na zápas pošle náhradu. Podmínka osobního výkonu je tedy také dozajista splněna.

Za mzdu, plat nebo odměnu

Profesionální sportovec je mimo jiné určen tím, že výkon jeho činnosti je pro něj zpravidla hlavním (mnohdy jediným) zdrojem příjmů, jak již bylo řečeno dříve. Stejně tak odměna za výkon takovéto činnosti je jednou ze základních náležitostí hráčské smlouvy – jak bude dopodrobna řečeno později. Tato podmínka

je tedy bez dalšího splněna už jen ze samotné podstaty pojmu profesionálního sportovce.

Na náklady a odpovědnost zaměstnavatele

Jak již bylo řečeno v dřívější z těchto podmínek, je to právě pouze zaměstnavatel, kdo vkládá finanční prostředky do fungování klubu. Tyto prostředky jsou použity nejen ke splnění další podmínky, a sice mzdy, platu nebo odměny hráčů, ale jsou používány také na zajištění cestovních nákladů na venkovní zápasy, na zajištění ubytování v případě nutnosti přespat na místě zápasu či pouhé zajištění předmětů nutných pro výkon sportovní činnosti hráčů.

V pracovní době

Zřejmě nejproblematičtější ustanovení současného znění vymezení závislé práce, které bude jen stěží možné naplnit, neboť jak se ukáže dále, pojem pracovní doba je pro profesionální sportovce pojmem značně abstraktním a není možné jej zcela přesně vymežit a stanovit tak, kdy vlastně pracovní doba trvá, a kdy nikoliv.

Na pracovišti, popřípadě jiném dohodnutém místě

Poslední podmínka pro splnění pojmu závislé práce, kterou, na rozdíl od podmínky předchozí, bude možné snadno splnit a dokázat. Za pracoviště bude v tomto případě považováno domácí zázemí daného klubu, zpravidla domácí stadion, neboť stále mluvíme o sportech kolektivní povahy, tj. zejména fotbal či hokej. Co se týká zápasů venkovních – neboli na stadionu soupeře, lze o nich bez větších obtíží hovořit jako o místě jiném, dohodnutém. Hráči jsou povětšinou obeznámeni s rozpisem zápasů na celou sportovní sezonu dopředu, a vědí tak, kdy je čeká výjezd k jednotlivým soupeřům.

4.1.2 Problematická ustanovení Zákoníku práce

Osoba sportovce splňuje mnohé předpoklady pro to, aby mohla být brána jako zaměstnanec dle Zákoníku práce – to již bylo řečeno, avšak je tu i spousta dalších ustanovení, které v tom samém zákoníku nacházíme, a jejichž aplikace na

profesionálního sportovce je přinejmenším nesnadná. Jako nejlepší příklad za všechny dozajista postačí uvést již zmíněnou problematiku spojenou s pracovní dobou.

Pracovní doba

§ 79 Zákoníku práce stanovuje několikero pracovních dob, přičemž žádná z nich nemůže přesáhnout 40 hodin týdně.²⁷ V případě sportovce, který svou činnost vykonává na takové úrovni, že má mezinárodní přesah – například hraje mezinárodní zápasy – je tato doba velmi často překročena. Zpravidla díky mnohdy časově náročnému cestování na tyto zápasy. Zákoník sice připouští možnost práce přes čas, ovšem to pouze ve výjimečných případech, a rozhodně by takováto práce neměla být nikterak pravidelná,²⁸ což ovšem v našem případě být může a často také je.

Stejně tak je nasnadě zmínit, že pro profesionálního sportovce při výkonu jeho činnosti neexistují pojmy jako všední (pracovní) den, víkend či snad dokonce svátek. Záleží vždy na konkrétním rozpisu dané soutěže, kdy bude muset svou činnost vykonávat a kdy nikoliv.

Především z tohoto, ale i mnoha dalších důvodů, je náhled na profesionálního sportovce jakožto zaměstnance ztížený, a nezbyvá než znovu potvrdit, že bude třeba tuto oblast ještě více dopodrobna upravit a regulovat. Vnímání sportovců jakožto zaměstnanců není v nadnárodním kontextu nic nevídaného, naopak, je to stále více žádoucí, a proto by i naše zákonná úprava měla přijmout jisté legislativní změny, aby bylo možné právě sportovní činnost pod závislou prací pohodlně podřadit.

4.2 Sportovec jako podnikatel

Další z možných postavení sportovce z hlediska práva je pozice podnikatele. Jeho definici poskytuje § 420 zákona č. 89/2012 Sb., Nový občanský zákoník. „*Kdo samostatně vykonává na vlastní účet a odpovědnost výdělečnou*

---

²⁷ Zákon č. 262/2006 Sb., Zákoník práce.

²⁸ Tamtéž.

*činnost živnostenským nebo obdobným způsobem se záměrem činit tak soustavně za účelem dosažení zisku, je považován se zřetelem k této činnosti za podnikatele.*²⁹

Obdobně jako postavení zaměstnance, ani postavení podnikatele nemá přílišnou historickou tradici a jedná se o relativně nový pohled. Ještě před rokem 1989 bylo takřka nemožné být profesionální sportovec, a každý, kdo se sportem zabýval, byť na sebelepší úrovni, byl povinen k tomuto výkonu být také stále zaměstnancem v klasickém pracovněprávním poměru v standardním pojetí práce jako takové.³⁰ Že tento systém není bezchybný, ba naopak páchá spíše více škody než užitku, bylo patrné z toho, že většina těchto sportovců sice zaměstnána byla, avšak do zaměstnání prakticky nedocházela, a nehledě na okolnosti se i tak věnovala naplno své sportovní činnosti.³¹ I proto později vešel v platnost institut dlouhodobého uvolnění pracovníka, který, společně s pádem komunistického režimu, umožňuje plné přijetí sportovců jako profesionálů a umožňuje jim využívat své sportovní dovednosti jako způsob jejich obživy.³²

Dnešní doba je tedy pro sportovce – podnikatele přívětivá, existuje zákonná definice, existuje možnost se sportem živit a vše se zdá být do jisté míry uspokojivě regulováno. Problém však může nastat vzhledem k tomu, že Nový občanský zákoník nejen že přesně vymezuje a definuje osobu podnikatele, ale zaobírá se i osobou samostatně vykonávající své povolání. Tento jistý dualismus přináší mnohá úskalí a je třeba se dobře orientovat v jeho prostředí, neboť je nadmíru jasné, že zákonodárce chtěl od sebe pojmy podnikatel a osoba samostatně vykonávající své povolání odlišit.

Hlavní rozdíl těchto dvou pojmů pak spočívá bezesporu v tom, že osoba samostatně vykonávající své povolání nemůže být považována za podnikatele, neboť jí dle zákonné definice chybí podnikatelův velmi důležitý aspekt, a sice podnikání samé.³³ To, že se na takovou osobu nahlíží jako na nepodnikatele je stěžejní především proto, že jí to zakládá určitá práva, kterými by jakožto podnikatel nadána nebyla. Globálně tedy platí, že se jedná o taková práva, která

---

²⁹ Zákon č. 89/2012 Sb., Nový občanský zákoník.

³⁰ MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. s. 20. ISBN 978-80-7400-744-6.

³¹ KUBÍČEK, Jiří. *Sport a právo*. Brno: Masarykova univerzita, 2012. Populárně odborné příručky. s. 99. ISBN 978-80-210-6040-1.

³² MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. s. 20. ISBN 978-80-7400-744-6.

³³ PICHR, Jan, ed. *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. s. 59. ISBN 978-80-7478-655-6.

zakládá Nový občanský zákoník výhradně nepodnikatelům. Odlišit od sebe osobu podnikatele od osoby samostatně vykonávající své povolání může být mnohdy náročné, a to především z toho důvodu, že Nový občanský zákoník sice s pojmem osoby samostatně vykonávající své povolání pracuje, avšak nedefinuje jej. Nejjednodušší způsob, jak tedy od sebe tyto dva pojmy odlišit, je pokusit se osobu samostatně vykonávající své povolání definovat negativně, tj. určit, kdo takovou osobou není.

K tomu plně postačí pojem podnikatele, neboť ten je definován velmi přesně. Aby šlo v daném případě o podnikatele, musí být vždy splněno šest základních požadavků, a sice:

- výdělečnost,
- samostatnost,
- výkon na vlastní účet a odpovědnost,
- živnostenské nebo obdobné oprávnění,
- soustavnost,
- účel zisku.

Výdělečnost

Výdělečnost je zřejmě nejsnáze dovoditelnou splněnou podmínkou ze všech uvedených. Již z definice samotného profesionálního sportovce vyplývá, že je to taková osoba, která má sport jako svůj zdroj obživy, a tudíž příjmy získané sportovní činností jsou hlavními příjmy této osoby. Sport jako takový je samozřejmě velmi širokým pojmem a je nevyvratitelné, že ve sportech, které se těší velkého mediálního zájmu a fanouškovské základny (fotbal, hokej) se bude jistě točit více peněz. Avšak i profesionální hráč sportů méně populárních jistě vykonává své „povolání“ za účelem výdělku. Je nemyslitelné představit si situaci, kdy někdo pracuje bez touhy vydělat peníze, a naopak je smířen s tím, že výdělečný nebude. Podmínka výdělečnosti je tedy splněna už pouhým krátkým zamyslením nad situací.

Samostatnost

Už z pouhé definice podnikání můžeme vydedukovat, že samostatnost je stěžejní podmínkou pro naplnění podnikání. Podnikání je činnost do jisté míry

opačná k zaměstnaneckému vztahu, neboť se jedná o činnost nezávislou,³⁴ zatímco, jak již bylo řečeno, zaměstnanecký vztah je postaven na závislém výkonu práce. I v tomto případě je důležité také již zmíněné rozdělení sportů na kolektivní a individuální. Pro příklad se dá uvést profesionální hráč stolního tenisu. Když bude chtít trénovat jen v pondělí a čtvrtek, bude trénovat jen v pondělí a čtvrtek. Stejně tak má plnou kontrolu nad tím, jakého turnaje se zúčastní, a jakého ne. To je do jisté míry výsada právě vyznavačů individuálních sportů, neboť člen fotbalového týmu – složeného ve své základní podstatě z jedenácti hráčů, může jen těžko říci, které dny bude trénovat a které nikoliv. Jednak to je na úvaze klubu, ne jeho vlastní, a jednak je nemožné uspořádat společný trénink, pokud by každý z hráčů chtěl přijít jiný den. S pojmem samostatnosti tak pracováno být může, ale zpravidla právě jen u vyznavačů individuálních sportů.

Výkon na vlastní účet a odpovědnost

Třetí znak je bezpochyby velmi úzce spjat se znakem druhým. Výkon podnikatelské činnosti na vlastní účet a odpovědnost je do jisté míry také znakem samostatnosti. Je to právě podnikatel (osoba sportovce), kdo je svým účtem za své jednání odpovědný a komu jsou přičítány případné následky.³⁵ Zároveň se díky výkonu na vlastní účet a odpovědnost může hovořit o jistém naplnění podnikatelského rizika.

Co se týká odlišení sportů individuálních od těch kolektivních, je situace o něco složitější. Nabízelo by se říci, že je to podmínka opět typická pro vyznavače sportů individuálních, avšak nemusí to být nutně podmínkou. V komentáři Nového občanského zákoníku je možnost se dočíst, že není vyloučeno, aby byla podnikatelská činnost prováděna na cizí účet, leč je to v rozporu s jednou ze základních podmínek.³⁶ V takovémto případě tedy lze hovořit i o sportu kolektivním, kdy hráč sice výkonem své sportovní činnosti jedná na účet klubu, avšak svoji odpovědnost. Pokud například jeho výkony nebudou uspokojivé a nebudou splňovat požadavky trenéra, majitele či někoho jiného na obdobné pozici,

---

³⁴ ČERNÁ, Stanislava a Stanislav PLÍVA. *Podnikatel a jeho právní vztahy*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta, 2013. Scripta iuridica. s. 11. ISBN 978-80-87146-76-7.

³⁵ PICHRT, Jan, ed. *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. s. 61. ISBN 978-80-7478-655-6.

³⁶ LAVICKÝ, Petr. *Občanský zákoník I: obecná část (§ 1-654): komentář*. Praha: C.H. Beck, 2014. Velké komentáře. s. 1608. ISBN 978-80-7400-529-9.

může být tento hráč za své výkony různě sankciován, pokutován či na nějakou dobu postaven mimo hru.

Živnostenské nebo obdobné oprávnění

V tomto případě je situace do jisté míry komplikovanější, než by se mohlo na první pohled jevit. Vzhledem k přesnému znění vymezení podnikatele by se dalo vycházet z toho, že kdo nesplňuje speciální oprávnění, není podnikatelem. Není to ovšem pravda. Jednoznačné vyvrácení tohoto, jak už bylo naznačeno, chybného tvrzení, dokládá hned § 1 již zmíněného Nového občanského zákoníku.

Zde je jasně řečeno, že uplatňování norem práva soukromého je zcela nezávislé na normách práva veřejného.³⁷ I sama důvodová zpráva uvádí, že žádné dovolení nemůže být bráno jako kritérium sloužící pro vymezení toho, kdo podnikatel je, od toho, kdo podnikatelem není.³⁸ Skutečnost je tedy taková, že „*ani podnikání, ani samostatný výkon povolání není z pohledu občanského zákona vázáno na dovednost, tj. na to, že ten, kdo podniká nebo samostatně vykonává své povolání, má k tomu příslušné podnikatelské oprávnění, resp. jiné veřejnoprávní oprávnění, je-li vyžadováno.*“³⁹

Aby se tedy nějakým způsobem objasnila skutečná myšlenka požadavku živnostenského nebo obdobného oprávnění, je nezbytné se na celou tuto podmínku podívat jinak. Jedná se do jisté míry o požadavek organizované nabídky služeb či zboží, a to zásadně vůči třetím osobám.⁴⁰ Tento znak je stěžejní právě pro téma profesionálních sportovců, neboť, jak uvádí již JUDr. Eichlerová v knize Jana Pichrta, právě tento podstatný, leč možná ne na první pohled snadno pochopitelný znak, nám u profesionálních sportovců s největší pravděpodobností v mnoha případech chybí.⁴¹

---

³⁷ Zákon č. 89/2012 Sb., Nový občanský zákoník

³⁸ ELIÁŠ, Karel. *Nový občanský zákoník s aktualizovanou důvodovou zprávou a rejstříkem*. Ostrava: Sagit, 2012. s. 2. ISBN 978-80-7208-922-2.

³⁹ PICHRT, Jan, ed. *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. s. 61-62. ISBN 978-80-7478-655-6.

⁴⁰ ČERNÁ, Stanislava a Stanislav PLÍVA. *Podnikatel a jeho právní vztahy*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta, 2013. Scripta iuridica. s. 12. ISBN 978-80-87146-76-7.

⁴¹ PICHRT, Jan, ed. *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. s. 62. ISBN 978-80-7478-655-6.

Soustavnost

Pro naplnění podmínky soustavnosti činnosti je nejprve třeba říci, že soustavnost nerovná se nepřetržitost. Soustavný a nepřetržitý jsou v tomto případě dva zcela odlišné pojmy, které, ač by se mohly na první pohled zaměnit, docházejí oba ke zcela rozdílným výsledkům a požadavkům na naplnění daného bodu. Za činnost soustavnou totiž může a má být považována i taková činnost, která má, byť pouze zájem soustavnosti samé.⁴² Jednodušeji řečeno – postačí pouhý záměr soustavnosti, tj. úmysl onu činnost konat, a bude na ni nahlíženo, jako by skutečně konána byla. To je výklad, který naopak sportovcům napomáhá, neboť sportovní činnost je v tomto ohledu natolik nestálá, že sám sportovec nikdy nemůže dopředu vědět, kdy jej například zranění na určitý čas omezí ve vykonávání činnosti.

Účel zisku

Aby rozličných výkladů nebylo pomálu, i na toto kritérium je třeba pohlížet o něco širěji, než jeho strohost vybízí. Platí zde totiž přesně to, co u podmínky soustavnosti, tj. k tomu, abychom mohli hovořit o splněné podmínce účelu zisku, postačí pouhá snaha o tento zisk jako takový, nikoliv její nutný úspěch.⁴³ Jestli někdy o této snaze pochybovat můžeme jen stěží, pak je to právě u profesionálních sportovců. Koneckonců si vybrali právě sport jako primární zdroj své obživy a už samotné vymezení profesionálního sportovce nabádá k tomu, že je to právě ta osoba, která za pomoci své sportovní činnosti dosahuje jistého zisku.⁴⁴

4.3 Závěrem

Vzhledem ke všemu výše uvedenému nezbývá než konstatovat, že v případě, kdy je zcela zjevné, že sportovec není zaměstnancem, není s největší pravděpodobností ani podnikatelem, neboť ve většině případů dojde k nesplnění jedné ze základních podmínek k dosažení postavení podnikatele. Za zmínku jistě stojí i to, že podnikatel by měl být schopen výkonem své činnosti vytvořit obchodní

---

⁴² Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 22. dubna 2008, sp. zn. 22 Cdo 679/2007.

⁴³ LAVICKÝ, Petr. *Občanský zákoník: komentář*. Praha: C.H. Beck, 2015. Velké komentáře. s. 1606. ISBN 978-80-7400-529-9.

⁴⁴ SLUKA, Tomáš. *Profesionální sportovec: (právní a ekonomické aspekty)*. Praha: Havlíček Brain Team, 2007. Populárně odborné příručky. s. 70. ISBN 80-903-6095-5.

závod (lékař, daňový poradce aj.). Sportovec nemá možnost takový závod vytvořit, a proto tedy bude považován za osobu samostatně vykonávající své povolání, a tudíž mu budou přiznána určitá práva, kterých by se jakožto podnikatel netěšil. „*V postavení podnikatele se profesionální sportovec může ocitnout jen ve vztahu ke spotřebiteli anebo v souladu s § 5 odst. 1 o. z., pokud sám sebe za podnikatele prohlásí.*“⁴⁵

---

⁴⁵ PICHRT, Jan, ed. *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. s. 63. ISBN 978-80-7478-655-6.

5 Porovnání české právní úpravy se zahraniční

To, že je sport celosvětový fenomén, již bylo řečeno a nenajde se zřejmě nikdo, kdo by toto tvrzení rozporoval. Je samozřejmé, že každá konkrétní země si sport na svém území reguluje po svém – jak bude ukázáno později v této kapitole. Je ale třeba zmínit i jistou nutnost nadnárodní, tj. mezinárodní úpravy sportu jako celku. Národních pramenů upravující sport v České republice je opravdu velmi pomálu a jejich množství a obsah by se daly považovat až za nedostatečné.⁴⁶

Na druhou stranu mezinárodní prameny stále přibývají a daří se jim celkem pozitivně regulovat právní úpravu s mezinárodním přesahem, ať už se jedná o přestup hráče libovolného sportu z týmu jedné země do druhé, nebo o pouhé sehrání utkání mezi celky různých států.

Za nejdůležitější prameny mezinárodní sféry sportu můžeme dozajista považovat mezinárodní smlouvy a dohody, předpisy mezinárodních sportovních asociací a nálezy rozhodčích soudů.⁴⁷ Za zmínku jistě stojí také fakt, že sportovní právo v nadnárodním měřítku nezaujímá pouze postavení veřejného oboru, nýbrž v něm nacházíme i ryze soukromoprávní prvky. Uvedme například zdanění výdělků českého hráče reprezentujícího zahraniční klub nebo obyčejný přestup hráče, který má dozajista určité prvky obchodněprávního (tj. soukromoprávního) charakteru.⁴⁸

*„Z právních teorií, které podrobně zkoumají charakter mezinárodního sportovního práva, lze zmínit zejména názorový proud, který se přiklání k existenci tzv. lex sportiva.“*⁴⁹ Pojem, který je do jisté míry definovaný velmi neostře a stále nabízí velké množství interpretačních možností, má ve své podstatě shrnovat především obecné zakotvené principy a normy sui generis, které jsou nezávislé na vnitrostátních sportovních normách té či oné země, a stojí do jisté míry nad nimi.⁵⁰

---

⁴⁶ JURKA, Helena. *Právní úprava profesionálního sportu v České republice a zahraničí*. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Právo prakticky. s. 6-7. ISBN 978-80-7552-883-4.

⁴⁷ MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. s. 6. ISBN 978-80-7400-744-6.

⁴⁸ Tamtéž.

⁴⁹ Tamtéž.

⁵⁰ *Lex sportiva as the contractual governing law* [online]. Switzerland: Leonardo V. P. de Oliveira, 2019 [cit. 2020-02-14]. Dostupné z: <https://link.springer.com/article/10.1007/s40318-017-0116-5>

Nyní už je třeba se věnovat konkrétním případům vnitrostátní regulace sportu, resp. sportovního práva. Na rozdíl od naší země, která opravdu této úpravě nevěnuje příliš pozornosti, ostatní, zpravidla evropské země, jsou na tom mnohem lépe.

Sportovní právo národní úrovně by mělo být schopné upravovat základní věci nutné pro správné fungování sportu na profesionální úrovni, zejména pak věci jako financování, zakládání svazů, úprava dopingů a především smluv, které jsou napříč sportovními odvětvími z nejrůznějších důvodů uzavírány.⁵¹

Evropa samotná, České republice velmi blízká, pak rozlišuje dva základní modely úpravy s hlavním rozdílem v tom, zdali je sport jako takový státem organizovaný (tj. skandinávský model), nebo je naopak na státu zcela nezávislý.⁵² K účelu porovnání takovýchto úprav poslouží příklad každé z nich, konkrétně úprava používaná v Dánsku (tj. skandinávský model) a úprava používaná ve Francii (tj. nezávislý model).

5.1 Dánsko

Jak již bylo nastíněno, Dánsko v otázce úpravy sportu zaujímá organizovaný přístup. V porovnání s úpravou Francie (a dalších) se jedná o mladší a zároveň zákonně omezenější úpravu.⁵³ Sport je zde silně organizován státem, spadá do sféry nevládního sektoru a zároveň garantuje velkou svobodu sportovních klubů. Taktéž se snaží pokrývat nejen sportovce profesionální, ale i sportující mládež či naopak seniory.⁵⁴

Základním stavebním kamenem každého sportovního uskupení, hnutí či jednotlivce vykonávajícího sport na území Dánska je pak bezpochyby federace s názvem The national olympic comettee and sports confederation of Denmark (zkráceně DIF), která si klade za cíl zaštit'ovat všechny tyto sportovní subjekty a podílet se na jejich politickém a finančním fungování.⁵⁵

---

⁵¹ JURKA, Helena. *Právní úprava profesionálního sportu v České republice a zahraničí*. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Právo prakticky. s. 8. ISBN 978-80-7552-883-4.

⁵² Tamtéž.

⁵³ EVALD, Jens a Lars HALGREEN. *Sports law in Denmark*. Second edition. Alphen aan den Rijn, The Netherlands: Kluwer Law International, [2014]. s. 11-12. ISBN 978-90-411-5283-1.

⁵⁴ JURKA, Helena. *Právní úprava profesionálního sportu v České republice a zahraničí*. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Právo prakticky. s. 11. ISBN 978-80-7552-883-4.

⁵⁵ *About* [online]. Brøndby: NOC and Sports Confederation of Denmark, 2020 [cit. 2020-02-14]. Dostupné z: <https://www.dif.dk/en/omdif/organisation>

Pro takové sportovce, kteří mají nezpochybnitelný potenciál dosahovat mezinárodních výsledků, a reprezentovat tak Dánsko na zahraniční scéně, byl zaveden politicky-sportovní program s jednoduchým názvem Team Danmark. Ten se, společně s pomocí již zmíněné DIF, zabývá konkrétními sportovci nebo sportovními týmy, a to takovými, kteří se na poslední Olympiádě anebo Mistrovství světa ve svém sportu umístili do osmého místa celkového pořadí.⁵⁶

5.2 Francie

Těžko by bylo možné nalézt ve světě lepší příklad sportovní úpravy nezávislé, avšak přesto neuvěřitelně propracované, než je úprava francouzská. Ta si prošla opravdu dlouhým vývojem, aby nakonec vykristalizovala do tří zásadních Zákoníků, které se tématem regulace sportu zabývají. Jsou to pochopitelně francouzský Občanský zákoník, francouzský Zákoník práce a především Sportovní zákoník (Code du sport).⁵⁷

I přes tuto podrobnou úpravu je však zachována podmínka nezávislosti sportu – všechny sportovní federace jsou odtrženy od státu a je pouze na nich, jak budou své konkrétní odvětví spravovat – samozřejmě v mezích zákonem k tomu stanovených.⁵⁸

Kromě toho se ve Francii velké popularitě těší také uzavírání národních kolektivních smluv (la Convention collective), které regulaci do jisté míry usnadňují. Svou vlastní kolektivní smlouvu zde má většina populárních sportů, například fotbal, ragby, basketbal či třeba jezdeckví.⁵⁹

Samotné postavení profesionálního sportovce z pohledu pracovního práva na území Francie je podstatně jednodušší než u nás, jedná se totiž vždy výhradně o zaměstnanecký poměr na základě pracovní smlouvy – vždy se jedná o vztah pracovněprávní.⁶⁰

---

⁵⁶ JURKA, Helena. *Právní úprava profesionálního sportu v České republice a zahraničí*. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Právo prakticky. s. 11. ISBN 978-80-7552-883-4.

⁵⁷ PICHRT, Jan, ed. *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. s. 107. ISBN 978-80-7478-655-6.

⁵⁸ JURKA, Helena. *Právní úprava profesionálního sportu v České republice a zahraničí*. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Právo prakticky. s. 8-9. ISBN 978-80-7552-883-4.

⁵⁹ PICHRT, Jan, ed. *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. s. 107. ISBN 978-80-7478-655-6.

⁶⁰ PICHRT, Jan, ed. *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. s. 107-108. ISBN 978-80-7478-655-6.

5.2.1 Pracovní smlouva ve Francii

Aby byla smlouva mezi sportovcem a jeho zaměstnavatelem platná dle Code du sport, musí být splněny tři základní obligatorní náležitosti:

- osobní výkon práce,
- plat či odměna za tuto práci, vyplácena z účtu zaměstnavatele,
- jasné vymezení vztahu nadřízenosti a podřízenosti a s ním spojená možnost kontroly zaměstnance zaměstnavatelem.⁶¹

Kromě těchto obligatorních znaků se pak takováto smlouva zpravidla vyznačuje i znaky dalšími, které jsou podobné s náležitostmi smluv i u nás. Jedná se zejména o její písemnost, nutnost podpisu (tj. souhlasu) obou stran a její možnost měnit ji jen s opětovným souhlasem těchto stran. Smlouvou pro sportovce jako takovou se pak podrobněji zabývá Národní kolektivní smlouva o sportu, která stanovuje její další náležitosti jako například den začátku výkonu pozice, místo takového výkonu, název pozice samé a zejména pak odkaz na příslušnou konkrétní kolektivní smlouvu,⁶² neboť jak již bylo zmíněno výše, téměř každý sport ve Francii má svou vlastní kolektivní smlouvu.

5.2.2 Code du sport

Při bližším pohledu na tento francouzský Sportovní zákoník je možnost si hned v úvodu povšimnout, že pracuje s pojmem pro naši úpravu nevídaným. Jedná se o pojem profesionální liga.

Profesionální liga je definována jako právnická osoba, jejímž hlavním smyslem je koordinace, propagace a v neposlední řadě samotné vedení dané soutěže konkrétního sportu.⁶³ Dále se zde pracuje s předpokladem jisté profesionality pro soutěže vyššího charakteru (tj. zpravidla vždy minimálně nejvyšší hranou soutěž pro konkrétní sport), a právě tyto soutěže jsou více dopodrobna upravovány a je stanovena jejich konkrétní organizace. Stejně tak je konkrétně vymezeno, které soutěže musí být plně profesionální,⁶⁴ tudíž ve kterých

---

⁶¹ PICHRT, Jan, ed. *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. s. 108. ISBN 978-80-7478-655-6.

⁶² PICHRT, Jan, ed. *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. s. 108-109. ISBN 978-80-7478-655-6.

⁶³ JURKA, Helena. *Právní úprava profesionálního sportu v České republice a zahraničí*. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Právo prakticky. s. 9. ISBN 978-80-7552-883-4.

⁶⁴ Tamtéž.

soutěžích smí sport vykonávat pouze takové fyzické osoby, jež mohou být považovány za profesionální sportovce.

Mimo těchto základních organizačních vymezení pak v samotném zákoníku najdeme i metodiku upravující další vývoj mladých talentů, ochranu zdraví sportovce či například boj proti doping. Snad jediná výtku, kterou lze vůči Code du sport vznést je ta, že se nezabývá již zmíněnými smlouvami profesionálních sportovců. Ty jsou ponechány k úpravě právě Občanskému zákoníku, resp. zákoníku práce,⁶⁵ a pouze z tohoto důvodu se tyto řadí na roveň s jinak propracovaným Code du sport. Vzhledem ke všemu zde uvedenému lze jen konstatovat, že česká právní úprava ani zdaleka nedosahuje komplexnosti a propracovanosti té francouzské a působí vedle ní velmi stroze.⁶⁶

5.3 Slovensko

Srovnání naší právní úpravy se slovenskou je zcela pochopitelné, neboť to není zase tak dlouho do historie, kdy jsme tvořili jeden stát a naše právní úprava byla tudíž pochopitelně stejná. Co se současné úpravy týká, je třeba přiznat, že naši Slovensko je značně dále než my, a to především díky zákonu č. 440/2015 Z. z., Zákon o športe a o zmene a doplnení niektorých zákonov (dále Zákon o sportu).

Tento zákon si klade za cíl upravovat sport jako takový a s ním související aspekty jako například sportovce, sportovní činnost, orgány veřejné moci a veřejné správy a jejich možné působení ve sportu atp.⁶⁷ Do jisté míry se zabývá i financováním sportu národní a mezinárodní úrovně a zajímá se taktéž o negativní jevy se sportem související.

Pro příklad komplexnosti a rozsáhlosti celého zákona poslouží například § 4, který se zabývá osobou sportovce jako takového, § 8 vymezující sportovní organizace, § 15 sportovní klub či třeba § 31 a jeho úprava smluvních vztahů ve sportu.⁶⁸

---

⁶⁵ JURKA, Helena. *Právní úprava profesionálního sportu v České republice a zahraničí*. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Právo prakticky. s. 9-10. ISBN 978-80-7552-883-4.

⁶⁶ PICHRT, Jan, ed. *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. s. 115. ISBN 978-80-7478-655-6.

⁶⁷ Zákon č. 440/2015 Z. z., zákon športe a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

⁶⁸ Tamtéž.

Svým obsahem a kvalitou zpracování zdatně konkuruje i francouzskému Code du sport.⁶⁹ Přijetí tohoto zákona samozřejmě pomohlo výrazně zpřehlednit a nepochybně vyjasnit postavení sportovců z pohledu pracovního práva, neboť před účinností zmíněného zákona se dá říci, že byla slovenská úprava obdobná jako naše, jinými slovy – téměř neexistovala. Na rozdíl od našich však slovenští zákonodárci shledali potřebu regulovat sportovní odvětví závažnou a již v roce 2004 se vyskytla prvotní myšlenka zákon vytvořit.⁷⁰

Po určité odmlce se to nakonec podařilo i realizovat, a tak byl v roce 2012 předložen návrh zákona, který se stal základní kostrou nakonec přijatého znění. S účinností od 1. 1. 2016 má Slovensko svůj vlastní zákon o sportu.

Při podrobnějším bádání nad problematikou, která je stěžejní, a sice nad problematikou profesionálního sportovce a jeho postavení, je klíčový již zmíněný § 4 onoho zákona.

- (1) *Športovec vykonáva šport ako profesionálny športovec, amatérsky športovec alebo ako neorganizovaný športovec.*
- (2) *Profesionálny športovec a amatérsky športovec vykonáva šport v športovej organizácii, za ktorú je registrovaný v zdrojovej evidencii.*
- (3) *Profesionálny športovec vykonáva šport*
  - a) *na základe zmluvy o profesionálnom vykonávaní športu alebo inej zmluvy, ak vykonáva šport pre športovú organizáciu ako samostatne zárobkovo činná osoba podľa písmena c),*
  - b) *na základe pracovnoprávného vzťahu alebo obdobného pracovného vzťahu podľa osobitného predpisu v rezortnom športovom stredisku alebo*
  - c) *ako samostatne zárobkovo činná osoba.*⁷¹

Na první pohled si lze všimnout jistých podobností s naší úpravou, a sice že sportovec může být profesionální, amatérský nebo neorganizovaný (u nás rekreační). Stěžejní pro úpravu sportovce je však dozajisté třetí odstavce, který zcela jasně vymezuje tři základní způsoby vykonávání sportovní činnosti. Je patrné, že výkon na základě smlouvy se bude týkat především sportovců věnujícím se

---

⁶⁹ JURKA, Helena. *Právní úprava profesionálního sportu v České republice a zahraničí*. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Právo prakticky. s. 12. ISBN 978-80-7552-883-4.

⁷⁰ PICHRT, Jan, ed. *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. s. 160-165. ISBN 978-80-7478-655-6.

⁷¹ Zákon č. 440/2015 Z. z., zákon športe a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

kolektivním sportům, zatímco postavení jakožto osoby samostatně výdělečně činné bude určeno více individuálním sportovcům.

I v tomto je na první pohled zřejmá jistá podobnost s naší úpravou, avšak zatímco my k ní musíme docházet na základě ne vždy jasné interpretace dostupných zdrojů, naši sousedé zvolili komplexnější a srozumitelnější přístup. Díky tomuto zákonu (Zákonu o sportu) je tedy postavení profesionálního sportovce, jakožto fyzické osoby, na poli pracovního práva na Slovensku mnohem přehlednější a do jisté míry i značně srozumitelnější než u nás.

5.4 Bílá kniha o sportu

Problematika sportu a obecně ukotvení sportu v systému práva je otázka, kterou se již začala zabývat i samotná Evropská unie. Konkrétně se tak stalo v roce 2007, kdy byla komisí v Bruselu předložena k projednání Bílá kniha o sportu. Tento dokument si klade za cíl zodpovědět mnoho základních otázek, jako například co to vlastně sport je, jaký je jeho společenský a hospodářský dopad na fungování celé unie a v neposlední řadě řeší i mezinárodní spolupráci států, která je k fungování vrcholového sportu nezbytná.⁷²

Samotná užitečnost a využitelnost v praxi je reálně možná o něco nižší, než bylo původně zamýšleno, avšak její základy je možné nalézt ve vnitrostátních úpravách mnoha evropských zemí. Dalo by se tedy říci, že Bílá kniha o sportu funguje jako jakýsi předobraz a do jisté míry základní stavební kámen, s nímž lze ještě dále pracovat a tvarovat jej.

---

⁷² *Bílá kniha o sportu* [online]. Praha: MŠMT, 2020 [cit. 2020-02-21]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/sport/bila-kniha-o-sportu>.

6 Práva a povinnosti vyplývající ze smlouvy

Při snaze dobrat se samotného jádra této kapitoly, a sice konkrétních práv a povinností, kterými může být taková sportovní smlouva nadána, je nejprve třeba uvědomit si, jak taková smlouva vlastně vypadá. Opět zde totiž vyvstává problém nedostatečné české úpravy, neboť nikde není vlastně stanoveno, jak má smlouva profesionálního sportovce vypadat, jaké jsou její náležitosti či obecně řečeno forma.

Je tedy nezbytnou nutností se spokojit s již zmíněným Novým občanským zákoníkem. Ten totiž nejen že upravuje smlouvy jako takové, ale co je klíčové, rozděluje je na pojmenované a nepojmenované.⁷³ Pro účely sportovní smlouvy pak tedy lze vycházet z konkrétního znění § 1746, odst. 2, který říká: „*Strany mohou uzavřít i takovou smlouvu, která není zvláště jako typ smlouvy upravena.*“⁷⁴ Díky tomuto ustanovení je tak možnost uzavřít onu sportovní smlouvu jako nepojmenovanou, a je možné do ní dát v podstatě cokoliv, co si strany mezi sebou ujednají a dobrovolně odsouhlasí. Jedinou podmínkou je, že sjednané věci nesmí být v rozporu se zákonem či dobrými mravy.⁷⁵ Nutno podotknout, že poslední dobou se ozývá stále více zvědavých hlasů, které se ptají, zdali takováto sportovní smlouva není spíše smlouvou pracovní, a neměla by se namísto Občanského zákoníku řídit spíše Zákoníkem práce.⁷⁶

Hlavní otázkou tedy zůstává, zdali výkon profesionálního sportovce splňuje znaky závislé práce, či nikoliv. Jak bylo již řečeno dříve v této práci, u sportovců vykonávajících kolektivní sporty se velmi často můžeme setkat s tím, že se jejich činnost dá podřadit pod vymezení závislé práce, leč ne zcela bezproblémově. Dá se tedy relativně s čistým svědomím konstatovat, že máme-li na mysli právě tyto profesionální sportovce, jejich smlouvy by zřejmě pod zákoník práce a pod závislou práci spadat měly.⁷⁷ I tady ovšem stojí proti nedostatečná úprava našeho řádu vzhledem k této sféře činnosti, a mnohdy se tak lze v praxi setkat s případy, kdy ani

---

⁷³ Zákon č. 89/2012 Sb., Nový občanský zákoník.

⁷⁴ Tamtéž.

⁷⁵ NOVOTNÝ, Petr, Monika NOVOTNÁ, Kristina KEDROŇOVÁ, Ilona ŠTROSOVÁ a Monika ŠTÝSOVÁ. *Vlastnictví a věcná práva*. 2., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2017. Právo pro každého (Grada). s. 46. ISBN 978-80-271-0610-3.

⁷⁶ JURKA, Helena. *Právní úprava profesionálního sportu v České republice a zahraničí*. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Právo prakticky. s. 22. ISBN 978-80-7552-883-4.

⁷⁷ Tamtéž.

znalci nejsou schopni se dohodnout, má-li být na smlouvu nahlíženo jako na nepojmenovanou dle Občanského zákoníku, anebo pracovní dle Zákoníku práce.

Tento spor se dostal už i do judikatury, a sice v roce 2009. Právě v tomto roce vyšlo hned několik rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, zabývající se problematikou zdanění sportovců. Správce daně shledal, že se jedná o příjmy nikoliv osoby samostatně výdělečně činné, nýbrž o příjmy pocházející ze závislé činnosti.⁷⁸ Samotný nejvyšší soud pak v tomto rozhodl možná trochu překvapivě, neboť se domnívá, že činnost profesionálního sportovce nelze podřadit pod pojem závislé práce ve smyslu zákoníku práce, a dodává taktéž, že nelze vyloučit či snad dokonce přímo považovat za protiprávní uzavírání jiných než pracovních smluv.⁷⁹

Dalo by se tedy s trochu nadsázky říci, že ani Nejvyšší správní soud si není vlastně jistý, jak na takového profesionálního sportovce a jeho činnost nahlížet, a než aby striktně vymezil jeden konkrétní pohled, raději se od celého problému svým způsobem distancoval a řekl, že žádný pohled není ani správný, ani špatný. Je pravda, že problematika takového charakteru si žádá spíše než rozhodnutí soudu svou vlastní úpravu, což byl právě i jeden z argumentů, které soud pro svůj verdikt použil. Nezbyvá tedy než přijmout fakt, že dokud zákonodárce neupraví sportovní smlouvu blíže, bude jen a pouze na volbě stran, zdali bude smlouva uzavírána jako smlouva nepojmenovaná dle § 1746 odst. 2 Občanského zákoníku, anebo jako klasická pracovní smlouva dle Zákoníku práce.

6.1 Práva a povinnosti sportovce

Žádný zákon přesně neupravuje, jak má být takováto smlouva sepsána, a proto je její obsah zcela volitelný a není možné přesně vymezit všechna práva a povinnosti, ke kterým může v praxi docházet. Pro příklad lze uvést ty nejčastější z nich, které lze nalézat na drtivé většině takovýchto smluv.

- a) Zúčastňovat se tréninků, přípravy, soustředění, poslouchat pokyny trenéra a jiných pověřených osob.
- b) Dodržovat daný režim vyplývající z účasti na jednotlivých turnajích, zápasech či soutěžích.

---

⁷⁸ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2011, sp. zn. 2 Afs 16/2011-78.

⁷⁹ Tamtéž.

- c) Dodržovat směrnici pro kontrolu a postih dopingu, tj. být ochoten podrobit se na vyžádání dopingové zkoušce, v ideálním případě samozřejmě absolutně nedopovat.
- d) Dodržovat pokyny související s lékařskou prohlídkou, zpravidla pak přistoupit na lékařskou prohlídku kdykoliv na požádání.
- e) Zdržet se po dobu platnosti smlouvy konání jakékoliv činnosti, z níž by vyplývalo zvýšené riziko a s ním spojená hrozící fyzická újma, která by znemožnila další řádný výkon této smlouvy.
- f) Řídit se vnitřními (tj. interními) předpisy daného klubu, reprezentovat tento klub navenek a jednat vždy tak, aby bylo zachováno dobré jméno a pověst klubu.
- g) Poskytnout na požádání rozhovor pro média či jiné sdělovací prostředky za účelem propagace klubu.

Zjednodušeně řečeno se dá říci, že hráč se zkrátka zavazuje k tomu, že bude jménem klubu hrát všechny zápasy, na které bude trenérem či jinou osobou k tomu určenou jmenován, bude řádně a zodpovědně navštěvovat tréninkové a jiné podobné akce, chovat se tak, aby nekazil dobré jméno klubu a zároveň aby neohrozil sebe ani nikoho jiného na zdraví a schopnosti vykonávat sportovní činnost.

6.2 Práva a povinnosti klubu

Ani tady samozřejmě nelze přesně vymezit a obsáhnout všechna možná ustanovení, která mohou být sjednána, avšak k základním a hodně frekventovaným jistě patří následující.

- a) Vytvoření příznivých podmínek pro výkon profesionální sportovní činnosti hráče.
- b) Vybavení hráče veškerou výbavou, výzbrojí či výstrojí nutnou pro kvalifikovaný výkon této činnosti.
- c) Náhrada nákladů spojených s výkonem činnosti, zejména pak náklady na cestování, ubytování či stravování na sportovní akce.
- d) Poskytnutí odměny sportovce ve výši předem sjednané. Ta může být variabilně měněna v závislosti na formě či vyčerpání hráče v daném časovém období.

Tyto zejména povinnosti klubu jde do jisté míry shrnout tak, že klub je zkrátka povinen dělat vše proto, aby mohl profesionální sportovec vykonávat svou činnost řádně, v odpovídajících podmínkách za odpovídající finanční odměnu. A právě ona finanční odměna je ještě do jisté míry specifickou částí téměř každé profesionální smlouvy.

6.3 Odměna profesionálního sportovce

Zmíněná specifická odměna sportovce spočívá v tom, že reálně je možnost v praxi odlišit dvě základní roviny, ve kterých je odměna sjednávána. Jedná se buď o odměnu fixní, nebo její protiklad, odměnu variabilní.⁸⁰

a) Fixní odměna

Fixní odměna je do jisté míry srovnatelná s klasickým platem či případně mzdou. Ve smlouvě bude zcela jasně a nezpochybnitelně uvedena pevná částka, která bude sportovci v pravidelných intervalech (zpravidla každý měsíc) vyplácena, nehledě na to, zda se v daném období sportovec účastní zápasů, daří se mu v nich či ne, anebo například vůbec nehraje a svým způsobem tedy činnost, k níž je smlouvou vázán vůbec nevykonává.

b) Variabilní odměna

Podstatně složitější druh odměny je odměna variabilní, někdy též zvaná výkonnostní. Ta ve své podstatě zohledňuje všechna pro a proti, kterých se takový sportovec v daném časovém úseku (zpravidla každý měsíc) dopustí. Jeho celková odměna například roste za počet odehraných minut v každém zápase, za vstřelené branky, skórované body atp., a naopak se snižuje za každý špatný výkon, udělení napomenutí rozhodčím, nedostavení se na trénink, nekázeň vůči trenérovi aj.

Takovýto druh odměn je stále více používán i vzhledem k jeho významnému motivačnímu charakteru, díky kterému mnohdy základní fixní mzdu několikanásobně převyšuje, což je výhodné jak pro hráče, který si takto přijde

---

⁸⁰ JURKA, Helena. *Právní úprava profesionálního sportu v České republice a zahraničí*. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Právo prakticky. s. 28. ISBN 978-80-7552-883-4.

na více peněz, tak pro klub samotný, který se díky úspěchu těší větší přízně médií i fanoušků.⁸¹

Za povšimnutí stojí také již zmíněné srážky z odměny. Kromě klasických srážek za přestupky typu nekázeň atp., které ve své výši nemají šanci ohrozit minimálně obстойný příjem profesionálního sportovce, jsou zde i srážky charakteru mnohem většího, někdy přímo úplného. V tomto ohledu se česká praxe velmi liší od většiny zahraničních, neboť opět právě kvůli nedostatečné právní úpravě tohoto oboru je zcela běžné, že v případě fyzické indispozice sportovce, tj. nemoci, nebo například i dlouhodobějšího zranění, je mu jeho odměna postupně krácena, a to až do výše 100 %.

Hlavní úskalí opět spočívá v tom, že není stanoveno, zda má být na sportovce nahlíženo z hlediska Občanského zákoníku, nebo z hlediska Pracovního zákoníku. Taková osoba, která totiž svou práci vykonává jako osoba samostatně výdělečně činná, případně jako osoba samostatně vykonávající své povolání, se totiž v případě takové situace může dostat do velkých obtíží, neboť na rozdíl od zaměstnance nemá nárok na odškodnění související s pracovním úrazem.⁸² Jinými slovy – je zraněna, neschopna vykonávat sportovní činnost, k níž je vázána, a přesto nemá nárok na žádnou podporu po dobu její neschopnosti. I to je důvod, proč se většina profesionálních sportovců uchyluje k pojištění své osoby pro výkon sportovní činnosti, tj. že v případě neschopnosti tuto činnost vykonávat budou mít namísto odměny od klubu plnění od pojišťovny.⁸³

6.4 Pojištění sportovce

Samotné pojištění, které bylo výše zmíněno, můžeme rozlišovat do dvou základních kategorií, a sice kategorií, kde se sportovec pojišťuje sám, jakožto individualita, a kategorií, kde pojištění pro sportovce uzavírá klub. V takovémto případě se pak jedná o pojištění skupinové, které může mít v určitých případech lehce odlišnou podobu od pojištění individuálního.

---

⁸¹ KUKLÍK, Jan. *Sportovní právo*. Praha: Auditorium, 2012. s. 150. ISBN 978-80-87284-28-5.

⁸² JURKA, Helena. *Právní úprava profesionálního sportu v České republice a zahraničí*. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Právo prakticky. s. 28. ISBN 978-80-7552-883-4.

⁸³ *Profesionální sportovec: Jak se pojistí a finančně zajistí* [online]. Praha: Daniel Tácha, 2018 [cit. 2020-02-21]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/finance/pojisteni/pojisteni-sport-profesionalni-sportovec-rady-investice.A180904_103518_poj_sov.

Existují sportovní odvětví, ve kterých dle západoevropského modelu je klub povinen svým členům pojištění sjednat,⁸⁴ avšak zdaleka to neplatí pro veškeré sporty, a tak i v současné době může být nalezena velká spousta sportovců, kterým nezbyvá nic jiného než se zkrátka pojistit sama.

Ono pojištění je pak zpravidla mířeno na tři konkrétní případy, které mohou nastat, a sice pojištění pro případ smrti, nemoci a zranění. Zatímco pojištění pro případ smrti a nemoci se nikterak neliší od pojištění ostatních lidí (snad jen částkou, která bývá podstatně vyšší), pojištění pro případ zranění, nebo také úrazové pojištění, je pro sportovce stěžejní, a pro výkon jejich profese takřka nezbytné.

Kromě obecného úrazového pojištění si sportovec může nechat extra pojistit i tu část svého těla, jež shledává pro výkon své profese klíčovou. Fotbalista si tedy připojistí nohu, tenista ruku atp. Pojišťovny zpravidla mají stanoveny kategorie sportů, dle kterých sportovce pojišťují. Tyto kategorie jsou ovlivněny především rizikovostí, a tudíž pravděpodobností zranění v daném sportu.⁸⁵ Je pochopitelné, že sportovec v bojovém odvětví (box, MMA atp.) má podstatně větší šanci se zranit, než sportovec hrající např. golf. Z toho samozřejmě vyplývá, že pojištění pro rizikovější sporty je pro sportovce finančně nákladnější než pro sporty bezpečnější.

I v tomto případě ale samozřejmě existuje velká spousta výjimek a výluk, na které je třeba brát při pojištění zřetel. Kromě samotného sportu pojišťovny mnohdy zkoumají dopodrobna i zdravotní stav sportovce, který též může mít velký vliv na případnou četnost či rozsah jeho zranění. V neposlední řadě se pak na poli pojištění setkáváme i s odvětvími tzv. nepojistitelnými. To jsou taková, kde je riziko úrazu vyšší, než je pro pojišťovnu únosná míra. Příkladem takového odvětví je například horolezectví do 5000 metrů, je-li provozováno profesionálně, nikoliv pouze rekreačně.⁸⁶

Jako v mnoha dalších problematikách dotýkajících se profesionálních sportovců, i v případě jejich pojištění je třeba poukázat na fakt, že ostatní státy, zpravidla státy západní Evropy, se naší nabídce vzdalují a převyšují ji. Nejenže mnohdy platí již zmíněná povinnost klubů toto pojištění pro své členy uzavřít, ale i samotné pojištění je v drtivě většině případů v zahraničí výhodnější co do plnění. Pravdou jistě bude, že to je ovlivněno především i výší příjmů konkrétních hráčů,

---

⁸⁴ *Jak na pojištění sportovců?* [online]. Praha: JUDr. Petr Dobiáš, Ph.D., MBA, MCI Arb, 2019 [cit. 2020-03-25]. Dostupné z: <https://www.opojisteni.cz/spektrum/jak-na-pojisteni-sportovcu/c:17462/>

⁸⁵ Tamtéž.

⁸⁶ Přehled zařazení do rizikových skupin EU 5305/1/E.

kteře jsou právě ve zmíněné západní Evropě mnohdy mnohanásobně vyšší než u nás.⁸⁷

6.5 Agent sportovce

Jelikož většina profesionálních sportovců má právě sport jako svůj jediný zdroj obživy, který si zároveň žádá převážnou většinu jejich času, vykrytalizovalo se již koncem devatenáctého století povolání sportovního agenta.⁸⁸ To reagovalo především na skutečnost, že sport se stával v průběhu času stále více populárním, a zároveň se v něm logicky začalo také objevovat více peněz, tudíž více příležitostí pro schopné agenty.

Náplň práce agenta je pak jakási reprezentace hráče navenek, vystupování v jeho zájmu a dojednávání nejrůznějších nových kontraktů. Zpravidla se jedná o smlouvy ohledně přestupu hráče z jednoho týmu do druhého, hostování či například o účast v televizní reklamě. To jsou věci, kterými se samozřejmě sportovec jako takový zabývat příliš nechce, a mnohdy ani nemůže, neboť jim dopodrobna není schopen porozumět.

Správný a kvalitní agent je schopen pro svého svěřence vyjednat kvalitní podmínky, spočívající především v množství peněz, ze kterých koneckonců sám agent také určité procento dostane. Zároveň by měl agent fungovat i jakási osoba blízká, neboť hráče začíná v drtivé většině případů zastupovat ve velmi mladém věku – mnohdy i před osmnáctým rokem života – v tom případě klidně i zadarmo, vycítí-li v něm potenciál do budoucna. Měl by naučit svého svěřence peníze nejen vydělat, ale také je správně investovat, a tím se zabezpečit do života po sportovní kariéře,⁸⁹ neboť drtivá většina sportovců končí svou profesionální kariéru okolo pětatřicátého roku života.

Samotná funkce sportovního agenta se v mnoha zemích, převážně Evropské unie, těší své vlastní úpravě. Nicméně Česká republika toto nijak neupravuje. Postavení agenta se tedy ve většině případů řídí dle smlouvy, jež má uzavřenou

---

⁸⁷ *Jak na pojištění sportovců?* [online]. Praha: JUDr. Petr Dobiáš, Ph.D., MBA, MCI Arb, 2019 [cit. 2020-03-25]. Dostupné z: <https://www.opojisteni.cz/spektrum/jak-na-pojisteni-sportovcu/c:17462/>

⁸⁸ MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. s. 38. ISBN 978-80-7400-744-6.

⁸⁹ MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. s. 39. ISBN 978-80-7400-744-6.

s hráčem, kterého zastupuje, a to v podobě nepojmenované smlouvy upravené Novým občanským zákoníkem.⁹⁰ Z této úpravy však existují dvě výjimky, a to v podobě agentů zastupujících hráče ledního hokeje a hráče fotbalu. Jak hokejová, tak fotbalová asociace totiž výkon jejich funkce upravuje svými specifickými předpisy.⁹¹

6.5.1 Agenti v ledním hokeji

Český svaz ledního hokeje se nespokojil s nulovou úpravou hráčských agentů, a proto přišel se svým vlastním předpisem zabývajícím se touto problematikou. Agenti na poli ledního hokeje jsou zapsaní v rejstříku, který spravuje právě svaz, a je jim vydáván certifikát „hráčský agent“, který dokazuje, že osoba je způsobilá a schopná post agenta vykonávat. K tomu, aby osoba tento certifikát získala musí splnit následující požadavky:

- písemná žádost, včetně uvedení požadovaných údajů,
- u právnických osob ověřený Výpis z Obchodního rejstříku ČR, u fyzických osob ověřený Výpis ze Živnostenského rejstříku ČR,
- vlastnoručně podepsaný Kodex,
- vlastnoručně podepsané Čestné prohlášení,
- úhrada ročního poplatku ve výši 10 000 Kč pro právnické osoby a 5 000 Kč pro fyzické osoby.⁹²

Samotný certifikát sice není podmínkou pro výkon pozice agenta v tomto sportu, nicméně je jakousi zárukou pro hráče a agent s ním působí podstatně důvěryhodněji než bez něj. Klíčovým faktorem v tomto směru je právě vlastnoruční podpis kodexu. Kodex je totiž jakýmsi souborem žádoucího a etického chování agenta vůči hráči samému i navenek.⁹³

---

⁹⁰ Zákon číslo 89/2012 Sb., Nový občanský zákoník.

⁹¹ MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. s. 41-44. ISBN 978-80-7400-744-6.

⁹² *Hráčští agenti* [online]. Praha: Český svaz ledního hokeje, 2020 [cit. 2020-03-04]. Dostupné z: <https://www.ceskyhokej.cz/cesky-hokej/hracsti-agenti>

⁹³ MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. s. 41-44. ISBN 978-80-7400-744-6.

6.5.2 Agenti ve fotbale

Úprava agentů v tomto sportu je bezpochyby nejrozsáhlejší, a to nejen na národní, ale i mezinárodní úrovni. Počátek regulace činnosti fotbalových agentů se vyskytuje v devadesátých letech minulého století, když mezinárodní fotbalová asociace stanovila na první pohled celkem přísné podmínky pro výkon funkce agenta. Na rozdíl od zmíněné úpravy v hokeji, v tomto případě byla získaná licence nutností, a jen její držitel měl právo funkce agenta vykonávat.⁹⁴ Předpokladem pro získání této licence pak bylo:

- znalost alespoň jednoho světového jazyka,
- složení zkoušky prokazující znalost regulí,
- složení kauce 200 000 švýcarských franků kvůli odpovědnosti za škodu.⁹⁵

Tato úprava vydržela zhruba dvacet let, v roce 2015 totiž přišla další změna. Bylo rozhodnuto, že vzhledem k náročnosti získání statusu licencovaného agenta bude tato úprava ponechána na národních fotbalových asociacích k jejich vlastnímu uvážení. V České republice je v současnosti platný dokument Fotbalové asociace České republiky s názvem Zprostředkovatelský řád FAČR. Ten stanovuje pro výkon fotbalového agenta neboli registrovaného zprostředkovatele podmínky, jež jsou odlišné pro fyzické a právnické osoby. Pro fyzické osoby tyto podmínky zní následovně:

- bezúhonnost,
- věk 18 let,
- plná svéprávnost,
- člen FAČR,
- státní příslušnost ve státu EU nebo povolení k trvalému pobytu na území České republiky.⁹⁶

Pro právnické osoby ucházející se o tuto licenci jsou pak podmínky takovéto:

- bezúhonnost,
- člen FAČR,

---

⁹⁴ *FIFA who we are* [online]. Curych: FIFA, 2001 [cit. 2020-03-04]. Dostupné z: <https://www.fifa.com/who-we-are/legal/materials/archive/>

⁹⁵ MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. s. 42. ISBN 978-80-7400-744-6.

⁹⁶ Zprostředkovatelský řád FAČR ze dne 1. 7. 2016

- sídlo na území EU.⁹⁷

V případě, že žadatel o licenci tyto podmínky splňuje, je povinen složit písemnou zkoušku z anglického jazyka, a to především z oblasti smluvního práva, práva na ochranu osobnosti a právní úpravy související s fotbalem jako takovým. Za tuto zkoušku je pak každý žadatel povinen složit na účet Fotbalové asociace poplatek 100 000 Kč. V případě neúspěchu má právo tuto zkoušku jednou opakovat. V případě úspěchu v testu je pak ještě povinen uzavřít pojistku odpovědnosti za škodu v minimální výši 2 000 000 Kč.⁹⁸

Oproti původní úpravě mezinárodní asociace se zdá býti úprava nová o něco přívětivější, nicméně i tak je agentů možná méně, než by se mohlo zdát. Podle nejnovější aktualizace uvedené přímo na stránkách Fotbalové asociace České republiky se jedná o 116 registrovaných zprostředkovatelů.⁹⁹ Ti se společně také sdružují do jimi založené Asociace fotbalových agentů, která si klade za cíl především zlepšení komunikace s fotbalovými partnery a podílení se na řešení problematiky hráčských agentů v Evropě.¹⁰⁰

6.5.3 Odměna agentů

Jelikož se agenti zaměřují především na vrcholové sportovce, kteří jsou schopni si svou činností vydělat nemalé množství peněz, je i příjem průměrného agenta poměrně vysoký. Uvést konkrétní číslo příjmu takového agenta však není v podstatě možné. Jednak proto, že jak agenti, tak hráči v drtivé většině případů na tuto otázku nechtějí odpovídat, a jednak proto, že smlouva mezi nimi je, jak již bylo řečeno, smlouvou nepojmenovanou dle občanského zákoníku, a tudíž platí v podstatě takové podmínky, jaké si mezi sebou ujednají.

Zpravidla bývá agent odměňován tak, že každý měsíc získá určitý podíl z hráčova platu v jeho klubu. Tento podíl se obvykle pohybuje v řádech jednotek

---

⁹⁷ Zprostředkovatelský řád FAČR ze dne 1. 7. 2016

⁹⁸ MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. s. 42-43. ISBN 978-80-7400-744-6.

⁹⁹ *Seznam registrovaných zprostředkovatelů* [online]. Praha: Fotbalová asociace České republiky, 2017 [cit. 2020-03-04]. Dostupné z: <https://facr.fotbal.cz/seznam-registrovanych-zprostredkovatelu/a2558>

¹⁰⁰ *Čeští fotbaloví agenti založili svou asociaci, předsedou je Paska* [online]. Praha: Michal Doležal, 2011 [cit. 2020-03-04]. Dostupné z: <https://www.sport.cz/fotbal/ostatni/clanek/187584-cesti-fotbalovi-agenti-zalozili-svou-asociaci-predsedou-je-paska.html>

procent.¹⁰¹ Kromě toho však i pro agenta existuje jistá variabilní složka jeho odměny, ta je závislá právě na tom, co v daném měsíci dokáže pro svého hráče vyjednat navíc. Může se jednat o novou smlouvu, ale také pouze o marketingové nebo reklamní účinkování, vystoupení na akci aj.

Samotný výsledný plat se pak mimo jiné odvíjí samozřejmě i od počtu hráčů, který daný agent zastupuje. Na jednu stranu samozřejmě platí, že čím víc hráčů má na starosti, tím více peněz je schopen vydělat, na stranu druhou však, jak již bylo řečeno, správný agent by měl vzhledem k hráči zaujímat osobní vztah a měl by být schopen se o něj starat nejen sportovně, ale i lidsky. V tomto případě může být naopak velké množství svěřenců spíše na škodu, neboť není dost dobře možné se každému z nich věnovat naplno.

V poslední řadě pak agenti také část své práce vykonávají bez nároku na mzdu, a to právě u nadějných sportovců mladších patnácti let, kteří ještě nemají právo podepsat s agentem smlouvu, nicméně se dá předpokládat, že vzhledem k jejich talentu se v budoucnu prosadí a vzniká tak důvodné očekávání, že smlouva přijde.¹⁰²

6.6 Problematika daně z příjmu

Daňová problematika je pro profesionální sportovce velmi obtížnou záležitostí, a to především z důvodu již nastíněného nevyjasněného postavení v rámci postavení na poli práva. Sportovci individuálního zaměření mají v tomto ohledu práci snadnější, neboť mají zpravidla sami zvoleno, jak vystupují (podnikatelé, OSVČ...), nicméně sportovci kolektivního rázu zde naráží na mnoho úskalí. Jistě, mnozí z nich mají ve své smlouvě jasně stanoveno, že vzhledem ke svému klubu nejsou v zaměstnaneckém poměru, a dokonce se zde mnohdy objevují i body věnující se právě daním, resp. body zakládající hráčům povinnost tyto daně odvádět samostatně.¹⁰³

---

¹⁰¹ MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. s. 41. ISBN 978-80-7400-744-6.

¹⁰² MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. s. 39-43. ISBN 978-80-7400-744-6.

¹⁰³ PICHRT, Jan, ed. *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. s. 265-266. ISBN 978-80-7478-655-6.

Problém však nastává v okamžiku, kdy se na příjem sportovce někdo podívá jako na příjem zaměstnance, a tudíž vyvstává ihned otázka druhá, a sice zdali je možné vynucovat, aby byl sportovec z hlediska daní zaměstnancem. V tomto bodě je tudíž na místě nastínit problematiku zvanou „švarcsystém“.

Tento termín v podstatě znamená problematiku posouzení příjmů z formálně nezávislého vztahu, který se však svým obsahem, stejně jako svými znaky do jisté míry blíží závislé činnosti.¹⁰⁴ Tento systém a jeho problematika bývá mnohdy daňovými subjekty zneužíván v prosté snaze zisku jakékoliv daňové výhody.¹⁰⁵

Zlomové pro správný výklad konkrétních případů je rozhodnutí Nejvyššího správního soudu 2 Afs 62/2004, které stanovuje skutečnost, že závislost bude určena především povahou vykonávané činnosti a jejím trváním, resp. faktem, je-li vykonávána dlouhodobě či nikoliv.¹⁰⁶ Tento přijatý závěr sám Nejvyšší správní soud nedlouho poté znovu potvrdil a do jisté míry i rozšířil, když ve svém rozhodnutí 2 Afs 173/2005-69 dodává neoprávněnost kteréhokoliv správce daně překlasifikovat příjem z nezávislého na závislý.¹⁰⁷

Ve své podstatě však situace zůstává i nadále do jisté míry nepřehlednou a nedořešenou, neboť ta skutečnost, že postavení profesionálního sportovce v našem právním řádu není jasné, má vliv i na to, že správné posouzení takového sportovce jakožto plátce daně je více než obtížné.

*„Rozhodovací praxe soudu je taková, že je třeba zejména respektovat vůli smluvních stran a povahu a rozsah vzájemných vztahů, které si smluvní strany přejí upravit.“*¹⁰⁸ Soudy dále velmi často poukazují na to, že čím je daný sportovec profesionálnější, tj. čím hraje na vyšší úrovni, tím je obtížnější podřadit jeho sportovní činnost pod závislou práci, ergo pracovní smlouvu.¹⁰⁹

Nicméně dle Nejvyššího správního soudu, přejí-li si konkrétní strany, tudíž zpravidla klub a sportovec, aby jejich vztah měl formu pracovní smlouvy, není zde

---

¹⁰⁴ *Co je švarcsystém a jak ho obejít* [online]. Praha: Redakce euro.cz, 2018 [cit. 2020-03-27]. Dostupné z: <https://www.euro.cz/byznys/co-je-svarcsystem-a-jak-ho-obejit-1396555>

¹⁰⁵ PICHRT, Jan, ed. *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. s. 265 ISBN 978-80-7478-655-6.

¹⁰⁶ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2005, sp. zn. 2 Afs 62/2004.

¹⁰⁷ Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2006, sp. zn. 2 Afs 173/2005-69.

¹⁰⁸ PICHRT, Jan, ed. *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. s. 268 ISBN 978-80-7478-655-6.

¹⁰⁹ Tamtéž.

nic, co by tomuto jejich přání bránilo, a je čistě na nich jak si svůj vzájemný vztah upraví.¹¹⁰

Závěrem této problematiky tedy nezbyvá než opět zmínit fakt, že beze změny právní úpravy, která by jednoznačně vymezila postavení sportovců, bude neustále docházet k nejasnostem a sporům ohledně jejich postavení, a to i na poli daňovém.

---

¹¹⁰ PICHRT, Jan, ed. *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. s. 268 ISBN 978-80-7478-655-6.

7 Judikatura

Již mnohokrát bylo poukázáno na to, že sport je mezinárodním fenoménem s neuvěřitelným přesahem. Dotýká se většiny lidí v takřka všech státech. A jako na takový na něj musí být i nahlíženo. Právě z tohoto důvodu se sportem a jeho, alespoň základní, úpravou zabývala i Evropská unie.

Ta se snaží vždy reagovat na aktuální problematiku a přinášet co nejucelenější úpravu pro především své členské státy. A tak se stalo, že již v Lisabonské smlouvě z roku 2009 se lze setkat s prvním výskytem slova sport.¹¹¹ Právě díky této zmínce se pak samotný sport a jeho problematika začal objevovat i v judikatuře z pole Soudního dvora Evropské unie.

K dnešnímu dni již existují zcela určitě desítky judikátů, v nichž sport, resp. nějaká jeho část, ať už samotný sportovec či jiný z příbuzných témat, hraje hlavní roli. Možná je trochu škoda, že pod vlivem všech těchto událostí stále nedošlo (kromě Bílé knihy) k žádnému většímu počínu se snahou postavení profesionálních sportovců na mezinárodní scéně zpřehlednit, či snad lépe řečeno zjednodušit. Základním pramenem tak stále zůstává především právě judikatura, z níž pravděpodobně nejdůležitější případy jsou případ Bosman, případ Walrave, a případ ohledně klubu FC Steaua Bucuresti neboli Steaua Bukurešť.

7.1 Případ Walrave

Tento případ co do svého reálného dopadu a používání v současnosti možná není z nejzajímavějších, jeho důležitost však spočívá zcela v něčem jiném. Jedná se o první rozsudek Soudního dvora, který veřejně uznal, že se pravidla komunitárního práva mají vztahovat také na postavení profesionálních sportovců.¹¹²

Konkrétně se jednalo o problém ohledně světového šampionátu cyklistů a zdejší podmínku, která zakládala, že cyklista a vodič musí mít stejné občanství. Právě toto ustanovení se nelíbilo zástupcům Nizozemské cyklistiky, kteří se proti němu jednoznačně ohradili. Tvrdili, že je tato podmínka do jisté míry

---

¹¹¹ NAFZIGER, James A. R. *Transnational law of sports*. Cheltenham, UK: Edward Elgar, [2013]. International law (Edward Elgar), 4. s. 15. ISBN 08-579-3744-8.

¹¹² Rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 12. 12. 1974, 36/74 Walrave.

diskriminačního rázu, neboť je v jednoznačném rozporu s volným pohybem osob, který je Evropskou unií garantován.¹¹³

V rozhodnutí soudu v této věci pak můžeme nalézt ustanovení, které jasně stanovuje, že sport je předmětem komunitárního práva,¹¹⁴ avšak byl zde ponechán i určitý distanc k možnosti další interpretace, neboť soud jedním dechem dodává, že existují případy, kdy je třeba na profesionální sport nahlížet rozdílně, a v takovýchto případech se o diskriminaci ani rozpor s volným pohybem osob nejedná. Jako příklad takovýchto případů pak soud uvedl právě složení národních týmů, kde dle soudu chybí ekonomická aktivita, jedná se ryze o sportovní zájem, a tudíž je třeba tak celou věc posuzovat.¹¹⁵

Nelze tedy hovořit o absolutním přiznání soudu vztahu komunitárního práva na profesionální sportovce, nicméně základní stavební kámen pro další vývoj byl bezpochyby položen, a tudíž se skutečně jedná o případ v tomto směru stěžejní a pro osobu profesionálního sportovce jako takovou dozajista klíčový.

7.2 Případ Bosman

Jestliže předchozí zmíněný případ nemá až takový vliv, jaký by se možná dalo očekávat, případ Bosman je k němu jednoznačným protikladem. Jen těžko si lze představit, že by se mohl objevit další spor s takovým přesahem a důležitostí, jako je právě tento. Na první pohled možná banální záležitost, která se dle slov Bosmanova právníka měla vyřešit do zhruba dvou týdnů.¹¹⁶ Skutečnost však byla diametrálně odlišná a samotný případ se namísto avizovaných pár dní protáhl na několik let.

Jean-Marc Bosman byl belgický fotbalista, který již od roku 1988 hájil barvy klubu RFC de Liege (dále RFC), a to na základě smlouvy platné do konce června roku 1990. V tomto roce bylo pravidlem, že pokud hráči končila smlouva, měl mu klub dva měsíce před jejím skončením předložit nový návrh smlouvy, kterou hráč mohl buď přijmout, nebo samozřejmě odmítnout. Právě odmítnutí ze strany hráče se v tomto případě konalo, neboť Jean-Marc Bosman nebyl spokojen

---

¹¹³ Smlouva o fungování Evropské unie, čl. 45.

¹¹⁴ Rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 12. 12. 1974, 36/74 Walrave.

¹¹⁵ Tamtéž

¹¹⁶ *Před 20 lety spustil revoluci. Pomohla všem kromě mě, smutní Bosman* [online]. Praha: David Čermák, 2015 [cit. 2020-02-28]. Dostupné z: <https://www.idnes.cz/fotbal/zahranici/jean-marc-bosman-bosmanovo-pravidlo-20-let-pribeh.A151216%131139%fof%zahranici%dc>

s výši nového platu, který se měl pohybovat zhruba na čtvrtině platu původního. Vzhledem k tomuto nesouhlasu byl hráč umístěn na tzv. transfer listinu, tudíž do pozice, kdy se mohly ozvat jiné kluby, které by měly o jeho potenciální služby zájem.

Problém nastává v tom, že dle tehdejší úpravy, pokud chtěl hráč takto změnit působiště, musel buď on sám, nebo jeho nový klub složit klubu původnímu (tedy RFC) nemalé finanční prostředky jako odstupné. V tomto případě se jednalo o částku, která mnohonásobně převyšovala hráčovu reálnou hodnotu, a tak se v Belgii nenašel nikdo, kdo by byl ochoten tuto sumu zaplatit.

Bosmanova smlouva nakonec vypršela, jemu se však povedlo vyjednat smlouvu novou, a to nikoliv v klubu RFC, nýbrž ve francouzském klubu Dunkerque. V samotném jednání a novou smlouvou mezi hráčem a jeho novým klubem žádný problém nebyl, avšak jednání mezi kluby, tedy mezi RFC a Dunkerque problémové bylo.

Bývalo zvykem, že nový klub musí odstupné zaplatit i po vypršení hráčské smlouvy, na čemž RFC trval. Hlavním úskalím celého jednání byl fakt, že aby Bosman mohl zcela legálně hrát v novém působišti, musel nejprve získat od Belgické fotbalové asociace uvolnění. Bez uvolnění totiž za nástup hráče v novém týmu, leč ve starém již smlouvou vázán nebyl, hrozily vysoké pokuty. Jelikož nejen že kluby se mezi sebou nedohodly, ale nikdo ani nepožádal o ono zmíněné uvolnění, stalo se to, že Jean-Marc Bosman byl suspendován, a tudíž nemohl nadále nastoupit k žádnému soutěžnímu utkání.¹¹⁷

Pod vlivem těchto událostí se hráč cítil býti poškozen, a podal tedy na svůj původní klub vícero žalob k národním soudům, kde se domáhal například toho, aby mu byla i nadále vyplácena mzda z původní, byť již neplatné smlouvy. Dále požadoval, aby mohl opustit klub RFC bez odstupného, neboť zde již není ničím vázán, a bránit mu v přestupu jinam tak ve své podstatě znamená omezení jeho práva na volný pohyb osob zaručeného evropským právem. V neposlední řadě pak požadoval od Belgické fotbalové asociace odškodné za vzniklé nepříjemnosti spojené především s faktem, že nemůže v takovéto situaci vykonávat svou profesi, tudíž hrát fotbal. Celý případ nakonec došel k odvolacímu soudu v Liege, který po mnoha jednáních nakonec celý případ přerušil a vznesl na Evropský soudní dvůr

---

¹¹⁷ *Několik poznámek k výročí 20 let od rozsudku Bosman* [online]. Žilina: JUDr. Pavel Hamerník, PhD., 2016 [cit. 2020-02-28]. Dostupné z: <https://www.epi.sk/odborny-clanok/nekolik-poznamek-k-vyroci-20-let-od-rozsudku-bosman.htm>

dvě stěžejní prejudiciální otázky týkající se správné interpretace článků 48, 85 a 86 Římské smlouvy neboli Smlouvy o založení Evropského společenství.

Článek 48 hned ve svém prvním odstavci garantuje volný pohyb pracovníků po Společenství a v odstavci následujícím zakazuje jakoukoliv diskriminaci s tím spojenou. Články 85 a 86 se pak zabývají nemožností takového chování, které znemožňuje nebo ovlivňuje obchod mezi členskými státy, a narušuje tak hospodářskou soutěž, například z důvodu zneužití dominantního postavení jedné strany.¹¹⁸

Evropský soudní dvůr tak řešil nelehkou a do značné míry neprobádanou situaci. Vycházel do jisté míry i z rozsudku 36/74 Walrave a znovu potvrdil, že je-li sportovní činnost vykonávána za účelem ekonomického zisku, tudíž například za finanční ohodnocení, jako v tomto případě, je na ni aplikovatelné komunitární právo.

Dále se již soud zabýval zmíněnými články, přičemž ohledně článku 48 vydal zcela jednoznačné rozhodnutí. *„Článek 48 Smlouvy o EHS brání použití pravidel vydaných sportovními asociacemi, podle nichž profesionální fotbalista, který je státním příslušníkem členského státu, může být po vypršení smlouvy se svým původním klubem zaměstnán klubem jiného členského státu pouze tehdy, pokud tento klub zaplatí původnímu klubu odstupné za přestup a náhradu za výcvik a vzdělání.“*¹¹⁹

Co se týká dalších zmíněných článků, Soudní dvůr se jimi nehodlal zabývat, neboť dle jeho tvrzení to není na místě vzhledem k nalezenému rozporu právě ve článku 48. Koneckonců samotné rozhodnutí právě ohledně onoho článku je více než dostačující a prakticky ihned po jeho vyhlášení, což bylo až pět let po začátku prvního řízení, byla okamžitě patrná jeho důležitost a reálný dopad na postavení profesionálních sportovců, zejména pak fotbalistů.

7.2.1 Dopad na českou úpravu

Nepřehlédnutelným faktem však zůstává skutečnost, že ač byl rozsudek Bosman vynesena již v roce 1995, Česká republika se dle něj stále neřídí a zcela neakceptuje velkou většinu bodů, jež byly soudem stanoveny. Již bylo řečeno, že postavení profesionálních fotbalistů u nás je odlišné od většiny států Evropské unie,

¹¹⁸ Smlouva o založení Evropského společenství ze dne 25. 3. 1957.

¹¹⁹ Rozsudek soudního dvora Evropské unie ze dne 15. 12. 1995, C-415/93 Bosman.

stále totiž nemají automaticky status zaměstnance, a to i navzdory jistému tlaku ze strany mezinárodní fotbalové asociace, která se dokonce proti naší úpravě veřejně ohradila.¹²⁰

Navzdory mnohanásobným pohružkám sankcemi vůči nám je tak i nadále v České republice aplikované zmíněné odstupné, přičemž se vztahuje na všechny hráče bez výjimky, a to jak na hráče české národnosti, tak i na cizince. Výše odstupného je pak určena věkem hráče a zároveň i soutěží, jakou hraje. Dle věku rozlišujeme kategorie 19–23, 24–29 a 30–33, přičemž v nejvyšší soutěži se jedná o částky 150 000 Kč, 120 000 Kč a 75 000 Kč, v druhé nejvyšší soutěži například pak o 100 000 Kč, 80 000 Kč a 50 000 Kč atd.¹²¹

Výše odstupného samozřejmě klesá jednak s věkem daného hráče, a jednak se soutěží, ve které svou činnost vykonává a o kterou se tudíž v konkrétní situaci jedná. Oproti historii jsou tyto sumy jistým posunem, neboť před obsáhlou novelizací z roku 2018 platily částky mnohanásobně vyšší, které byly mnohdy více než jeden milion korun, nicméně vzhledem ke kýženému stavu je stále i tato úprava nešťastná, a dalo by se říci i nesprávná, jelikož i ona je neustále v rozporu s rozsudkem Bosman.

7.3 Případ Steaua Bukurešť

Zcela určitě nejzajímavější a nejrelevantnější judikát z novější doby je případ rumunského fotbalového klubu Steaua Bukurešť, mnohdy označovaného též pouze jako FCSB. Není tomu tak dávno, kdy se kontroverzní akcionář klubu, George Becali, který nedlouho předtím platil dokonce za většinového vlastníka, nechal slyšet, že by raději klub rozpustil, než aby do něj přijal fotbalistu homosexuála.¹²²

Reagoval tím na tou dobou probíhající jednání ohledně možné posily pro klub v podobě bulharského hráče Ivana Ivanova, který svou homosexualitu sice veřejně nikdy nepřiznal, ale v médiích a na sociálních sítích byl k dohledání dostatek fotografií, které budily přinejmenším pochybnost. Právě zmíněný výrok

---

¹²⁰ *Udělejte z hráčů zaměstnance, nařizuje UEFA dopisem českému fotbalu* [online]. Praha: Luděk Mádl, 2013 [cit. 2020-02-28]. Dostupné z: <https://archiv.ihned.cz/c1-60980010-udelejte-z-hracu-zamestnance-narizuje-uefa-dopisem-ceskemu-fotbalu>

¹²¹ *Přestupní řád (znění účinné od 7. 3. 2018)* [online]. Praha: Fotbalová asociace České republiky, 2018 [cit. 2020-02-28]. Dostupné z: <https://facr.fotbal.cz/uredni-deska-predpisy/204?category=5>

¹²² PICHRT, Jan, ed. *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. s. 41. ISBN 978-80-7478-655-6.

George Becaliho je považován za hlavní příčinu toho, proč z přestupu nakonec sešlo, což se samozřejmě mnoho lidem nelíbilo. V čele těchto odpůrců pak stála nevládní organizace Accept, která tvrdila že „byla porušena zásada rovného zacházení v oblasti přijímání do zaměstnání.“¹²³ Dle jejich názoru se tudíž jednalo o jasný případ přímé diskriminace na základě sexuální orientace, ergo narušené základní právo homosexuálů.

Celý případ se tak přesunul k příslušnému národnímu soudu v Rumunsku, který se však postavil na stranu fotbalového klubu Steaua, a to z toho důvodu, že daný případ se dle rozhodnutí soudu nedá podřadit pod pracovníprávní spor, neboť George Becali neměl v klubu tu pravomoc přijímat nové zaměstnance, resp. jeho výrok nemohl ovlivnit přijetí či nepřijetí kteréhokoliv hráče do týmu. Z toho důvodu se onen výrok dá přisoudit pouze panu Becalimu jakožto fyzické osobě, nikoliv klubu Steaua jako celku. Soudem tak byla panu Becalimu uložena sankce napomenutí, neb je to jediný přípustný trest za diskriminaci v podobě obtěžování,¹²⁴ která zde byla prokázána.¹²⁵

Ze strany organizace Accept následovalo zcela logické odvolání, přičemž odvolací soud se celým případem zabýval více dopodrobna a pod tíhou tlaku médií se uchýlil k tomu, že problematiku případu vymezil do tří základních otázek, na něž je potřeba najít odpověď. „V prvé řadě se jednalo o otázku, zda a do jaké míry nese klub FC Steaua jako potencionální zaměstnavatel odpovědnost za výroky pana Becaliho. Za druhé vyvstal problém, zda a do jaké míry může zaměstnavatel po převrácení důkazního břemene prokázat neexistenci diskriminace na základě sexuální orientace. Za třetí řešil odvolací soud otázku, zda napomenutí ve smyslu rumunského práva je účinnou, přiměřenou a odrazující sankcí ve smyslu směrnice 2000/78/ES.“¹²⁶

Odpovědnost klubu Steaua za výrok pana Becaliho

Soud se v této otázce neztotožnil s rozhodnutím prvoinstančního soudu, a sice že George Becali je osoba, které nemá pravomoc dění v klubu ovlivňovat,

---

¹²³ PICHRT, Jan, ed. *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. s. 41. ISBN 978-80-7478-655-6.

¹²⁴ Směrnice Rady 2000/78/ES ze dne 27. listopadu 2000, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání.

¹²⁵ PICHRT, Jan, ed. *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. s. 41. ISBN 978-80-7478-655-6.

¹²⁶ PICHRT, Jan, ed. *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. s. 42. ISBN 978-80-7478-655-6.

a proto se na něj tak bude nahlížet. Právě naopak. Stěžejní otázka, kterou se v tomto případě soud zabýval byla otázka přičitatelnosti, tudíž zdali si veřejnost výroky pana Becaliho s fotbalovým klubem Steaua spojí či nikoliv. Fakt, že zhruba týden před výrokem pan Becali část svých akcií prodal a nebyl tak nadále většinovým vlastníkem v tomto případě nehraje roli.¹²⁷ Širokou veřejností, stejně tak jako médií, byl totiž George Becali stále vnímán jako vůdčí osobnost fotbalové klubu, navíc tento klub se od jeho výroků v žádném svém projevu nikdy nedistancoval, což jen přizívuje možnost toho, že zde panuje vnitřní politika na diskriminační bázi.¹²⁸ Finální verdikt v tomto bodě tedy zněl tak, že došlo k diskriminaci na základě sexuální orientace dle směrnice 2000/78/ES, a výroky pana George Becaliho tak mohou být klubu do jisté míry přičítány.¹²⁹

Důkazní břemeno

Všeobecně platí, že v případech diskriminace, respektive v případech nasvědčující diskriminaci, přechází důkazní břemeno na stranu žalovanou. Soud si zde moc dobře uvědomoval, že provést důkaz například poukázáním na hráče homosexuální orientace, které za klub hrají či v minulosti hráli, je v jasném rozporu se základním právem na zachování soukromého života těchto hráčů. Proto zde do jisté míry šalamounsky stanovil, že klub Steaua smí použít jakýchkoliv právních prostředků k dokázání neexistence diskriminační politiky v rámci své působnosti.¹³⁰

Účinnost současné sankce

Poslední stěžejní otázku soud rozhodl zcela jednoznačně. „*V každém případě nelze čistě symbolickou sankci považovat za slučitelnou se správným a účinným provedením směrnice 2000/78.*“¹³¹ Soud zde nachází rozpor vnitřní rumunské úpravy se směrnicí 2000/78/ES, neboť vnitřní úprava stanoví, že po uplynutí doby šesti měsíců od rozhodné chvíle je možné uložit pouze napomenutí.

---

¹²⁷ Rozsudek soudního dvora Evropské unie ze dne 25. 4. 2013, C-81/12 Steaua.

¹²⁸ *Soudní dvůr Evropské unie rozhodl o homofobním prohlášení patrona fotbalového klubu* [online]. Brno: veřejný ochránce práv, 2013 [cit. 2020-03-02]. Dostupné z: <https://www.ochrance.cz/diskriminace/aktuality-z-diskriminace/aktuality-z-diskriminace-2013/soudni-dvur-evropske-unie-rozhodl-o-homofobnim-prohlaseni-patrona-fotbaloveho-klubu/>

¹²⁹ Rozsudek soudního dvora Evropské unie ze dne 25. 4. 2013, C-81/12 Steaua.

¹³⁰ PICHRT, Jan, ed. *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. s. 42-44. ISBN 978-80-7478-655-6.

¹³¹ Rozsudek soudního dvora Evropské unie ze dne 25. 4. 2013, C-81/12 Steaua.

To je dle soudu v rozporu se článkem 17 zmíněné směrnice. Zároveň však dodává, že ani sankce napomenutí tak, jak byla uložena, nebyla v tomto případě čistě symbolická, neboť George Becali je do jisté míry mediálně známá osoba a právě negativní dopad z médií mohl mít další přidružený efekt k pouhému napomenutí. Samotné rozhodnutí, zdali byla sankce napomenutí v tomto případě dostatečně efektivní a danému případu adekvátní pak ponechal soud na posouzení národního soudu.¹³²

Ve světle nových informací a zodpovězených otázek spor pokračoval opět na národní úrovni u odvolacího soudu v Bukurešti. Ten se držel výroků soudního dvora Evropské unie, zejména pak té skutečnosti, že posouzení náleží národní úrovni. Výsledkem tohoto posouzení se nakonec stalo zamítnutí žaloby organizace Accept rozsudkem č. 12562/2010 ze dne 23. 12. 2013 jakožto neodůvodněné.¹³³

Hlavní body, o které soud v Bukurešti toto rozhodnutí opřel, byly v rozsudku jasně stanoveny. Zejména bylo poukázáno na to, že při přestupu hráče z klubu do klubu je klíčové jednání právě mezi kluby, nikoliv mezi klubem a hráčem, stejně tak sportovní činnost je činností specifickou, neboť na volné místo není nikdy vypisováno žádné řízení, hráč je zkrátka do místa obsazen na základě svých dovedností.¹³⁴ Samotný výrok George Becaliho, který vše začal, byl dle soudu učiněn v rozhovoru pod jistým nátlakem novináře, který se snažil získat soukromé názory a postoje pana Becaliho. Soud proto zaujal to stanovisko, že široká veřejnost by měla být schopná rozlišovat opravdu soukromé názory od těch, který byly získány obdobným způsobem.¹³⁵

Závěrem lze tedy celý případ shrnout tak, že v podstatě nešlo o diskriminaci jako takovou, nýbrž spíše o výroky jedné konkrétní osoby, které byly diskriminačního charakteru a jejich případnou přičitatelnost a reálný dopad. Tento případ, právě i díky tomu že odvolací soud v Bukurešti podal předběžné otázky k soudnímu dvoru Evropské unie, je považován za klíčový co do diskriminačních

---

¹³² Rozsudek soudního dvora Evropské unie ze dne 25. 4. 2013, C-81/12 Steaua.

¹³³ EUROPEAN EQUALITY LAW NETWORK [online]. Utrecht: Equality Law, 2014 [cit. 2020-03-02]. Dostupné z: [https://www.equalitylaw.eu/search?searchword=steaua&ordering=newest&searchphrase=all&limit=20&areas\[0\]=documents_search&areas\[1\]=65](https://www.equalitylaw.eu/search?searchword=steaua&ordering=newest&searchphrase=all&limit=20&areas[0]=documents_search&areas[1]=65)

¹³⁴ PICHRT, Jan, ed. *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. s. 45. ISBN 978-80-7478-655-6.

¹³⁵ Tamtéž.

otázek a nastolil určitý řád, k němuž je v rámci podobných případů hojně přihlíženo.

8 Závěr

Cílem této práce bylo především poukázat na nedostatečnou úpravu profesionálního sportu a jeho vykonavatelů u nás. Vzhledem ke všemu výše uvedenému a k získaným, případně do jisté míry objasněným, poznatkům lze konstatovat, že ona úprava je stěžejním problémem tohoto nově vznikajícího oboru a pro budoucí vývoj je jistě třeba ji radikálně změnit.

Jestliže hlavním tématem práce bylo objasnění postavení profesionálního sportovce na poli pracovního práva, pak v této chvíli nezbyvá nic jiného než říci, že jeho postavení je přinejmenším nejasné. Profesionální sportovce jako takové rozhodně nelze globalizovat a nelze je všechny podřadit pod jeden konkrétní způsob výkonu jejich profese. Zatímco řada z nich do jisté míry téměř splňuje znaky závislé práce, další nezanedbatelné množství má naopak blíže k občanskoprávní úpravě, tudíž k postavení připomínající podnikatele, nebo spíše osobu samostatně vykonávající své povolání. K rozlišení těchto dvou základních skupin od sebe je pak vždy třeba docházet právě interpretací obou definic a nalézáním shod či rozporů v nich vzhledem k reálnému postavení každého konkrétního sportovce.

Vzhledem k fungujícím modelům v jiných státech, zejména z Evropské unie, se domnívám, že je třeba se v těchto modelech inspirovat a do jisté míry je převzít, upravit vzhledem ke specifčnosti našich konkrétních národních požadavků, uvést je do praxe, a to, pokud možno, co nejdříve.

Probíraná problematika je stále velmi aktuálním tématem, a troufnu si říci, že jeho aktuálnost rozhodně nebude klesat, spíše naopak. Sport a sportovci jsou natolik probíraným a medializovaným tématem, že jejich vlastní úprava je zkrátka nezbytnost, bez které není dost možné v současné době fungovat a jejich postavení na poli nejen pracovního práva regulovat.

K úspěšné úpravě tohoto kýženého tématu pak dozajista pomůže i judikatura, která se zabývá mnoha otázkami, ať už přímo z okruhu profesionálních sportovců, nebo okruhů velmi příbuzných. Tři takovéto stěžejní příklady byly probírány i v této práci za účelem poukázání na nadnárodní přesah tohoto tématu a tím pádem opětovné potvrzení náležitosti jeho regulace.

Na samotný závěr pak nezbyvá než konstatovat, že ač pojmy sport a právo na první pohled nenachází příliš společných vlastností, je nutností na ně jako na pojmy související nahlížet a jako s pojmy souvisejícími s nimi nakládat. Otázka

samotného profesionálního sportovce totiž nemůže být adekvátně a zcela správně zodpovězena, a to až do chvíle, kdy bude přijata úprava tuto problematiku upravující. Než se tak stane, je nutné zkoumat každého profesionálního sportovce zvlášť jako jednotlivce a podřadit ho pod tu kategorii, do které svou konkrétní sportovní činností zapadá nejlépe.

Summary

The main goal of this diploma thesis is to highlight the contemporary imperfect regulation of professional sportsmen in current legislation. There are many ways in which we can perceive their position, and yet, none of them is entirely correct, but at the same time, none of them is wrong. This thesis is intending to show these options and try to figure out which one of them is probably the best, or at least better than others. After research many aspects, which can affect the position of sportsmen, this thesis can not bring a simple answer, because there is just not such an answer. To fully understand and to be able to bring a clear solution, several legal regulations have to be modified. This thesis also aims to define the status of professional sportsmen and once for all, decide where they belong on the field of not just labor law, but the law at all. Without these changes mentioned above, there will still be one appraisal and more than one possible result.

Zdroje

About [online]. Brøndby: NOC and Sports Confederation of Denmark, 2020 [cit. 2020-02-14]. Dostupné z: <https://www.dif.dk/en/omdif/organisation>

BĚLINA, Miroslav. *Pracovní právo*. 5., dopl. a podstatně přeprac. vyd. V Praze: C.H. Beck, 2012. Beckovy právnické učebnice. ISBN 978-80-7400-405-6.

Bílá kniha o sportu [online]. Praha: MŠMT, 2020 [cit. 2020-02-21]. Dostupné z: <http://www.msmt.cz/sport/bila-kniha-o-sportu>.

Co je švarcsystém a jak ho obejít [online]. Praha: Redakce euro.cz, 2018 [cit. 2020-03-27]. Dostupné z: <https://www.euro.cz/byznys/co-je-svarcsystem-a-jak-ho-obejit-1396555>

ČERNÁ, Stanislava a Stanislav PLÍVA. *Podnikatel a jeho právní vztahy*. Praha: Univerzita Karlova v Praze, Právnická fakulta, 2013. Scripta iuridica. ISBN 978-80-87146-76-7.

Čeští fotbaloví agenti založili svou asociaci, předsedou je Paska [online]. Praha: Michal Doležal, 2011 [cit. 2020-03-04]. Dostupné z: <https://www.sport.cz/fotbal/ostatni/clanek/187584-cesti-fotbalovi-agenti-zalozili-svou-asociaci-predsedou-je-paska.html>

ČORBA, Jozef. *Otázky sportovního práva*. Praha: Ústav státu a práva AV ČR, 2008. ISBN 978-80-904024-1-6.

DAVID, P. *Sport a práva dětí*. Revue Olympique, AIESEP Newsletter, 1999, č. 64.

ELIÁŠ, Karel. *Nový občanský zákoník s aktualizovanou důvodovou zprávou a rejstříkem*. Ostrava: Sagit, 2012. ISBN 978-80-7208-922-2.

EUROPEAN EQUALITY LAW NETWORK [online]. Utrecht: Equality Law, 2014 [cit. 2020-03-02]. Dostupné z: [https://www.equalitylaw.eu/search?searchword=steaua&ordering=newest&searchphrase=all&limit=20&areas\[0\]=documents_search&areas\[1\]=65](https://www.equalitylaw.eu/search?searchword=steaua&ordering=newest&searchphrase=all&limit=20&areas[0]=documents_search&areas[1]=65)

EVALD, Jens a Lars HALGREEN. *Sports law in Denmark*. Second edition. Alphen aan den Rijn, The Netherlands: Kluwer Law International, [2014]. ISBN 978-90-411-5283-1.

FIFA who we are [online]. Curych: FIFA, 2001 [cit. 2020-03-04]. Dostupné z: <https://www.fifa.com/who-we-are/legal/materials/archive/>

HAMERNÍK, Pavel. *Sportovní právo. Hledání rovnováhy mezi specifickou sportovní úpravou a platným právem*. Praha: Ústav státu a práva AV ČR, 2012. ISBN 978-80-87439-07-4.

Hráčští agenti [online]. Praha: Český svaz ledního hokeje, 2020 [cit. 2020-03-04]. Dostupné z: <https://www.ceskyhokej.cz/cesky-hokej/hracsti-agenti>

Jak na pojištění sportovců? [online]. Praha: JUDr. Petr Dobiáš, Ph.D., MBA, MCI Arb, 2019 [cit. 2020-03-25]. Dostupné z: <https://www.opojisteni.cz/spektrum/jak-na-pojisteni-sportovcu/c:17462/>

JURKA, Helena. *Právní úprava profesionálního sportu v České republice a zahraničí*. Praha: Wolters Kluwer, 2018. Právo prakticky. ISBN 978-80-7552-883-4.

KRÁLÍK, Michal. *Právo ve sportu*. Praha: C.H. Beck, 2001. Populárně odborné příručky. ISBN 80-717-9532-1.

KUBÍČEK, Jiří. *Sport a právo*. Brno: Masarykova univerzita, 2012. Populárně odborné příručky. ISBN 978-80-210-6040-1.

KUKLÍK, Jan. *Sportovní právo*. Praha: Auditorium, 2012. ISBN 978-80-87284-28-5.

LAVICKÝ, Petr. *Občanský zákoník I: obecná část (§ 1-654): komentář*. Praha: C.H. Beck, 2014. Velké komentáře. ISBN 978-80-7400-529-9.

Lex sportiva as the contractual governing law [online]. Switzerland: Leonardo V. P. de Oliveira, 2019 [cit. 2020-02-14]. Dostupné z: <https://link.springer.com/article/10.1007/s40318-017-0116-5>

MAISNER, Martin, Petr DOUBRAVA, Jiří JANÁK, Barbora VLACHOVÁ a Michaela DOMBROVSKÁ. *Základy sportovního práva*. V Praze: C.H. Beck, 2019. Právní praxe. ISBN 978-80-7400-744-6.

NAFZIGER, James A. R. *Transnational law of sports*. Cheltenham, UK: Edward Elgar, [2013]. International law (Edward Elgar), 4. ISBN 08-579-3744-8.

Několik poznámek k výročí 20 let od rozsudku Bosman [online]. Žilina: JUDr. Pavel Hamerník, Ph.D., 2016 [cit. 2020-02-28]. Dostupné z: <https://www.epi.sk/odborny-clanok/nekolik-poznamek-k-vyroci-20-let-od-rozsudku-bosman.htm>

NOVOTNÝ, Petr, Monika NOVOTNÁ, Kristina KEDROŇOVÁ, Ilona ŠTROSOVÁ a Monika ŠTÝSOVÁ. *Vlastnictví a věcná práva*. 2., aktualizované vydání. Praha: Grada Publishing, 2017. Právo pro každého (Grada). ISBN 978-80-271-0610-3.

PICHT, Jan, ed. *Sport a (nejen) pracovní právo*. Praha: Wolters Kluwer, 2014. ISBN 978-80-7478-655-6.

Profesionální sportovec: Jak se pojistí a finančně zajistí [online]. Praha: Daniel Tácha, 2018 [cit. 2020-02-21]. Dostupné z: https://www.idnes.cz/finance/pojisteni/pojisteni-sport-profesionalni-sportovec-rady-investice.A180904_103518_poj_sov.

Před 20 lety spustil revoluci. Pomohla všem kromě mě, smutní Bosman [online]. Praha: David Čermák, 2015 [cit. 2020-02-28]. Dostupné z: <https://www.idnes.cz/fotbal/zahranici/jean-marc-bosman-bosmanovo-pravidlo-20-let-pribeh.A151216%131139%fof%zahranici%dc>

Přehled zařazení do rizikových skupin EU 5305/1/E

Přestupní řád (znění účinné od 7. 3. 2018) [online]. Praha: Fotbalová asociace České republiky, 2018 [cit. 2020-02-28]. Dostupné z: <https://facr.fotbal.cz/uredni-deska-predpisy/204?category=5>

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne 22. dubna 2008, sp. zn. 22 Cdo 679/2007.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 2. 2005, sp. Zn. 2 Afs 62/2004

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2006, sp. zn. 2 Afs 173/2005-69.

Rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 11. 2011, sp. zn. 2 Afs 16/2011-78.

Rozsudek soudního dvora Evropské unie ze dne 12. 12. 1974, 36/74 Walrave.

Rozsudek soudního dvora Evropské unie ze dne 15. 12. 1995, C-415/93 Bosman.

Rozsudek soudního dvora Evropské unie ze dne 25. 4. 2013, C-81/12 Steaaua.

Seznam registrovaných zprostředkovatelů [online]. Praha: Fotbalová asociace České republiky, 2017 [cit. 2020-03-04]. Dostupné z: <https://facr.fotbal.cz/seznam-registrovanых-zprostredkovatelu/a2558>

SLUKA, Tomáš. *Profesionální sportovec: (právní a ekonomické aspekty)*. Praha: Havlíček Brain Team, 2007. Populárně odborné příručky. ISBN 80-903-6095-5.

Směrnice Rady 2000/78/ES ze dne 27. listopadu 2000, kterou se stanoví obecný rámec pro rovné zacházení v zaměstnání a povolání.

Smlouva o fungování Evropské unie ze dne 13. 12. 2007.

Smlouva o založení Evropského společenství ze dne 25. 3. 1957.

Soudní dvůr Evropské unie rozhodl o homofobním prohlášení patrona fotbalového klubu [online]. Brno: veřejný ochránce práv, 2013 [cit. 2020-03-02]. Dostupné z: <https://www.ochrance.cz/diskriminace/aktuality-z-diskriminace/aktuality-z-diskriminace-2013/soudni-dvur-evropske-unie-rozhodl-o-homofobnim-prohlaseni-patrona-fotbaloveho-klubu/>

Udělejte z hráčů zaměstnance, nařizuje UEFA dopisem českému fotbalu [online]. Praha: Luděk Mádl, 2013 [cit. 2020-02-28]. Dostupné z: <https://archiv.ihned.cz/c1-60980010-udelejte-z-hracu-zamestnance-narizuje-uefa-dopisem-ceskemu-fotbalu>

Úmluva o právech dítěte ze dne 20. 11. 1989.

Vrcholový sport a práva dětí [online]. Velké Meziříčí: JUDr. Pavel Zacha, 2017 [cit. 2020-03-03]. Dostupné z: <https://www.kameveda.com/cs/dite-a-pravo/sportovni-pravo/123-sport-zakladni-prava-a-svobody-deti-z-hlediska-dokumentu-osn#>

Zákon č. 262/2006 Sb., Zákoník práce.

Zákon č. 435/2004 Sb., Zákon o zaměstnanosti.

Zákon č. 440/2015 Z. z., zákon športe a o zmene a doplnení niektorých zákonov.

Zákon č. 89/2012 Sb., Nový občanský zákoník.

Zprostředkovatelský řád FAČR ze dne 1. 7. 2016.